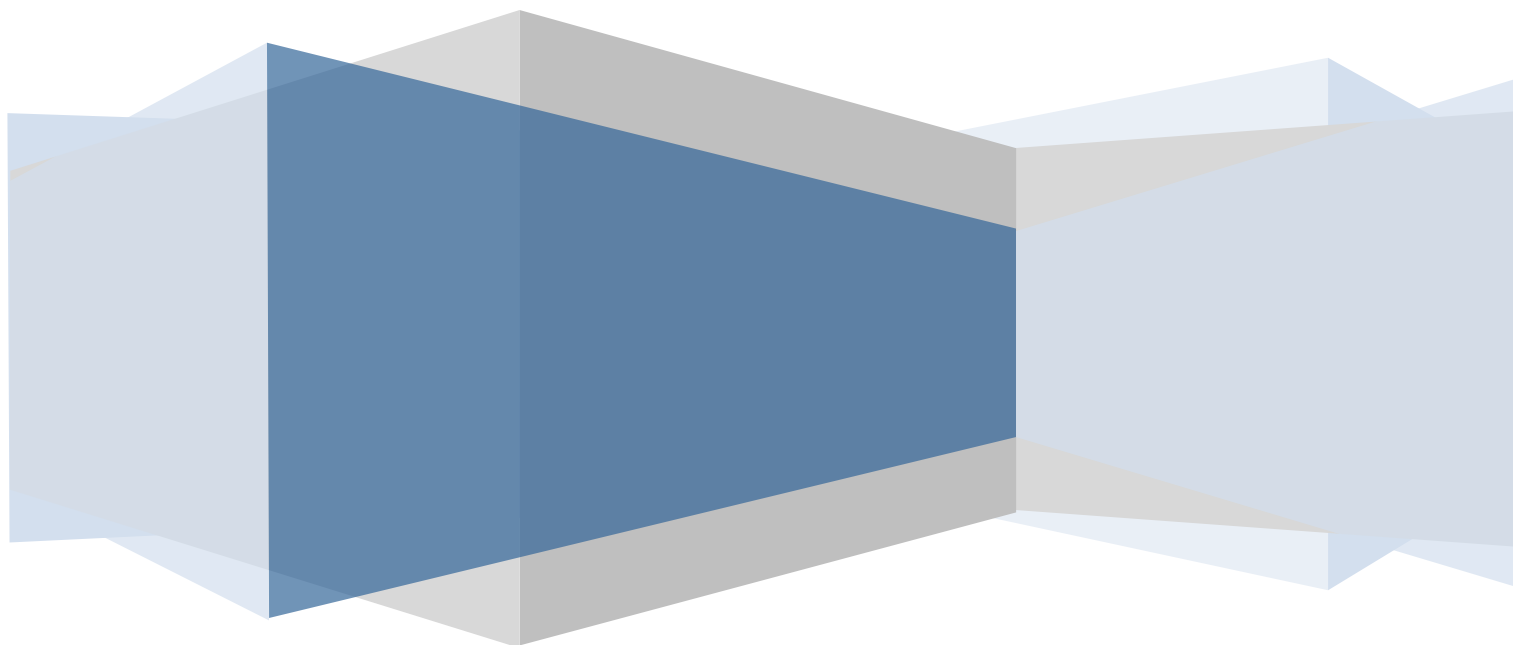

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Legnicy
w 2020 roku

SPIS TREŚCI

INFORMACJE OGÓLNE	3
BUDŻET	4
KADRA	15
ZAMÓWIENIA PUBLICZNE PRZEPROWADZONE PRZEZ MOPS	17
PRACA SOCJALNA.....	19
PRACOWNIK SOCJALNY	21
ASYSTENT RODZINY	29
ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	32
ZASIŁEK STAŁY	33
ZASIŁEK OKRESOWY	34
ZASIŁEK CELOWY	36
USŁUGI OPIEKUŃCZE	37
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.....	38
PROGRAM RZĄDOWY „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”	40
PROGRAM RZĄDOWY „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”	40
OPIEKUN PRAWNY	41
PROGRAM „OPIEKA WYTCZNIENIOWA” – EDYCJA 2020	42
ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.....	43
POMOC INSTYTUCJONALNA.....	44
DOM DZIENNEGO POBYTU	48
SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH I DOM SAMOTNEJ MATKI Z DZIECKIEM.....	50
ŻŁOBKI	53
PIECZA ZASTĘPCZA	56
ZESPÓŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	66
PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE.....	69
OŚRODEK POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	70
DODATEK MIESZKANIOWY.....	74
ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY	76
ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	78
ZASIŁEK RODZINNY ORAZ DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO	79
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE	80
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	82
ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE	82
FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	85
PROGRAM „RODZINA 500 PLUS”	88
PROGRAM „DOBRY START”	89
PROGRAM „ZA ŻYCIEM”	90
POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM.....	93
PODSUMOWANIE	94

INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy działa na mocy uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Legnicy Nr XIV/75/90 z 25 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, stosownie do ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.). Zgodnie z artykułami 17 i 20 ww. ustawy w mieście na prawach powiatu, jakim jest Legnica, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania ośrodka pomocy społecznej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie. Szczegółowe zasady funkcjonowania Ośrodka określają:

- statut Ośrodka nadany uchwałą Nr LVI/460/10 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 26 lipca 2010 r. ze zmianami,
- zarządzenie Nr 33/2018 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 14 września 2018 r. w sprawie określenia Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy,
- Regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ustalony zarządzeniem Nr 27/2018 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 16 lipca 2018 r.,
- Regulamin pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ustalony postanowieniem Nr 12/2016 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 21 czerwca 2016 r. ze zmianami,
- zarządzenie Nr 21/2019 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 2 września 2019 r. w sprawie ustalenia instrukcji kancelaryjnej, instrukcji w sprawie zasad i trybu działania składnicy akt oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy ze zmianami,
- zarządzenie Nr 16/2010 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie wprowadzenia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy przepisów regulujących gospodarkę finansową ze zmianami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy jest samorządową jednostką budżetową, nie posiadającą osobowości prawnej, której wydatki pokrywane są częściowo z budżetu państwa, a częściowo ze środków własnych gminy.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej administrował 11 obiektami, w tym 8 obiektów znajdowało się w zarządzie Ośrodka, a 3 wynajmowane były od Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej.

BUDŻET

KOSZTY RODZAJOWE DZIAŁALNOŚCI MOPS W 2020 ROKU

Lp.	Rozdział	Wyszczególnienie	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 4010,4110,4120, 4040,4170, 4780	Wydatki rzeczowe	Wydatki inwestycyjne 6050,6060	Remonty 4270	Koszty bezpośrednie 4220.4230.3110.2320	Razem
1	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi					111 821,33	111 821,33
2	85156	Składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego					3 348,00	3 348,00
3	85195	Pozostała działalność - pokrycie kosztów wydania decyzji o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych oraz opłaty za pobyt w zakładzie opiekuńczo-leczniczym na terenie powiatu wrocławskiego	66 183,96	75 960,14				142 144,10
4	85202	Pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem					5 544 824,34	5 544 824,34
5	85203	Ośrodki Wsparcia, Dom Dziennego Pobytu, Schronisko dla Bezdomnych i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	1 962 055,51	569 726,50		121 449,90	353 304,55	3 006 536,46
6	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4 800,13				10 000,00	14 800,13
7	85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej					274 260,67	274 260,67
8	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne -zasiłki celowe i okresowe					2 688 859,35	2 688 859,35
9	85215	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne		351,73			2 310 993,80	2 311 345,53

10	85216	Zasiłki stałe					3 253 801,47	3 253 801,47
11	85219	Ośrodki pomocy społecznej	10 102 338,89	1 512 071,87	0,00	46 065,15	201 871,92	11 862 347,83
12	85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze					7 301 797,68	7 301 797,68
13	85230	Pozostała działalność - Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"					388 176,05	388 176,05
14	85231	Pomoc dla cudzoziemców					6 500,00	6 500,00
15	85295	Pozostała działalność					5 711,91	5 711,91
16	85295	Pozostała działalność - Rządowy program Senior +	115 653,59	53 663,14		2 634,48		171 951,21
17	85295	Pozostała działalność - Prace społecznie użyteczne					43 062,70	43 062,70
18	85295	Pozostała działalność - opieka wytchnieniowa					22 548,00	22 548,00
19	85415	Pomoc materialna dla uczniów					949 425,90	949 425,90
20	85501	Świadczenia wychowawcze	5 068 686,56	19 165 375,14			67 462 340,89	91 696 402,59
21	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 050 406,35	160 646,83		3 483,81	30 964 991,47	32 179 528,46
22	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie " Za życiem"		37 113,00				37 113,00
23	85504	Wspieranie rodziny - Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	620 136,94	184 318,81		8 584,16		813 039,91
24	85504	Wspieranie rodziny -Asystent rodziny	337 999,75	21 452,11				359 451,86

25	85504	Świadczenie " Dobry Start"	97 955,09	1 513,41			3 004 050,00	3 103 518,50
26	85505	Żłobki	5 515 772,66	803 491,39	97 866,90	94 724,74	318 412,98	6 830 268,67
27	85505	Żłobki " Maluch+"	105 300,00					105 300,00
28	85508	Rodziny zastępcze	344 186,77	469 702,25			2 491 659,98	3 305 549,00
29	85508	Rodziny zastępcze - dodatek wychowawczy	10 444,28				1 052 276,24	1 062 720,52
30	85508	Rodziny zastępcze - zadania realizowane w drodze umów lub porozumień					218 132,73	218 132,73
31	85510	Usamodzielnianie wychowanków					136 346,62	136 346,62
32	85510	Pobyty dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza miastem					935 171,51	935 171,51
33	85510	Dodatek wychowawczy do zryczałtowanej kwoty	2 967,16				401 810,22	404 777,38
34	85513	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów					399 439,11	399 439,11
Razem			25 487 959,64	23 055 386,32	97 866,90	276 942,24	130 854 939,42	179 690 022,52

WYKONANIE PLANU WYDATKÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY ZA 2020 ROK

L.p.	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 2020 rok (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)	Udział środków gminy (%)	Udział środków z budżetu państwa (%)	Przyczyny niewykonania planu (zł)
1	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	127 360,00	111 821,33	87,80	100,00		Niewykonanie planu wynika z braku możliwości przeprowadzenia zaplanowanych działań w związku z pandemią COVID-19. Niewykorzystana kwota w wysokości 15 538,67 zł została zwrócona 31.12.2020 r. na konto UM Legnicy.
2	85156	Składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	3 348,00	3 348,00	100,00		100,00	Plan wykonany w 100%.
3	85195	Pozostała działalność - pokrycie kosztów wydania decyzji na świadczenia zdrowotne finansowanych ze środków publicznych oraz opłaty za pobyt w Zakładzie Opiekuńczo- Leczniczym	143 179,91	142 144,10	99,28	43,34	56,66	Niewykorzystane środki w kwocie 958,39 zł zostały zwrócone 31.12.2020 r. na rachunek UM Legnica.
4	85202	Pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem	5 669 407,85	5 544 824,34	97,80	100,00		Środki niewykorzystane w kwocie 3 253,08 zł zostały zwrócone 31.12.2020r. na rachunek UM Legnica.
5	85203	Ośrodki Wsparcia: Dom Dziennego Pobytu, Schronisko dla Bezdomnych i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	3 024 248,79	3 006 536,46	99,41	100,00		Niewykorzystane środki w kwocie 17 712,33 zł zostały zwrócone 31.12.2020 r. na rachunek UM Legnica. Kwota w wysokości 399,12 zł dotyczy zadania inwestycyjnego - Zakup i montaż kotła gazowego.

6	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	19 250,00	14 800,13	76,88	67,57	32,43	Niewykonanie planu wynika z braku możliwości przeprowadzenia zaplanowanych działań w związku z pandemią COVID-19. Środki niewykorzystane w kwocie 4 449,87 zł zostały zwrócone 31.12.2020r. na rachunek UM Legnicy.
7	85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	333 000,00	274 260,67	82,36		100,00	Składki opłacono za wszystkie osoby uprawnione do objęcia pomocy w tej formie. Środki w wysokości 1 739,33 zł (§ 2030) zostały zwrócone 31.12.2020r. na konto UM Legnicy
8	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne - zasiłki celowe - zasiłki okresowe	2 761 000,00	2 688 859,35	97,39	44,23	55,77	Na niewykonanie planu wpłynęło zmniejszenie liczby osób korzystających z takiej pomocy, wysokość zasiłku uzależniona jest od wysokości dochodu. Środki w wysokości 519,87 zł - dotacja celowa gmina, 71 620,78 zł - środki własne gmina zostały zwrócone 31.12.2020 r. na konto UM Legnicy
9	85215	Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	2 312 658,00	2 311 345,53	99,94	99,22	0,78	Wykonanie zryczałtowanego dodatku energetycznego oraz dodatków mieszkaniowych jest adekwatne do wydanych decyzji. Środki w wysokości 592,71 zł zostały zwrócone 31.12.2020r. na konto UM Legnicy
10	85216	Zasiłki stałe	3 400 000,00	3 253 801,47	95,70		100,00	Środki w kwocie 43 198,53 zł zostały zwrócone 31.12.2020 r. na konto UM Legnicy
11	85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	11 888 501,48	11 862 347,83	99,78	80,37	19,63	Niewykorzystane środki w kwocie 26 153,65 zł zostały zwrócone 31.12.2020r. na konto UM Legnicy

12	85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	7 513 779,25	7 301 797,68	97,18	93,27	6,73	W roku 2020 część osób korzystających z usług opiekuńczych zawiesiła usługi. Niewykorzystane środki w kwocie 3 696,00 zł (specjalistyczne usługi opiekuńcze) zostały zwrócone 31.12.2020 r. na konto UM Legnicy. Kwota 18 025,57 zł dotycząca środków własnych gminy została zwrócona 31.12.2020 r. na konto UM Legnicy.
13	85230	Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	433 350,00	388 176,05	89,58	37,65	62,35	Część placówek oświatowych rozlicza w styczniu 2020 r. dożywianie za grudzień. W związku z pandemią COVID-19 i zamkniętymi szkołami środki nie zostały wykorzystane. Środki w kwocie 8 748,60 zł - dotacja celowa gmina, oraz 17 098,35 zł - środki własne gmina zostały zwrócone 31.12.2020r. na konto UM Legnicy
14	85231	Pomoc dla cudzoziemców	6 500,00	6 500,00	100,00		100,00	Plan wykonany w 100%.
15	85295	Pozostała działalność - Opieka wychowawcza	27 280,00	22 548,00	82,65	100,00		Niewykorzystane środki w kwocie 4 732,00 zł zostały zwrócone 31.12.2020 r. na rachunek UM Legnica.
16	85295	Pozostała działalność - Prace społecznie użyteczne	68 510,00	43 062,70	62,86	100,00		Niewykorzystane środki w kwocie 25 447,30 zł zostały zwrócone 31.12.2020r na rachunek UM Legnica.
17	85295	Pozostała działalność - Wspieraj seniora	341 503,75	5 711,91	1,67	20,00	80,00	Ze względu na niskie zainteresowanie przez osoby uprawnione, środki zaplanowane na ten cel nie zostały wykorzystane. Kwota 268 633,48 zł - dotycząca dotacji celowej, oraz kwota 67 158,36 zł - dotycząca środków własnych została zwrócona 31.12.2020 r. na rachunek UM Legnica.

18	85295	Pozostała działalność - Program "Senior+"	171 951,21	171 951,21	100,00	100,00		Plan wykonany w 100%.
19	85415	Pomoc materialna dla uczniów	993 958,00	949 425,90	95,52	20,00	80,00	Warunkiem wypłacenia stypendium szkolnego jest przedłożenie dokumentu potwierdzającego dokonanie wydatku. Nie wszystkie osoby, którym wydano decyzję zgłosiły się po świadczenie co wpłynęło na niewykonanie planu. Środki w wysokości 44 532,10 zł - środki własne gminy zostały zwrócone do UM Legnicy.
20	85501	Świadczenia wychowawcze	92 467 000,00	91 696 402,59	99,17		100,00	Niewykorzystane środki w kwocie 770 597,41 zł zostały zwrócone 31.12.2020 r. na rachunek UM Legnica.
21	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	32 503 717,93	32 216 641,46	99,12	1,33	98,67	Niewykonane środki w kwocie 284 904,30 zł-administracja rządowa gmina oraz 2 172,17 zł - środki własne gmina zostały zwrócone dnia 31.12.2020r na rachunek UM Legnica.
22	85504	Wspieranie rodziny- Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	813 039,91	813 039,91	100,00	100,00		Plan wykonany w 100%.
23	85504	Wspieranie rodziny - asystent rodziny	359 451,86	359 451,86	100,00	97,63	2,37	Plan wykonany w 100%.
24	85504	Świadczenia "Dobry start"	3 116 130,00	3 103 518,50	99,60		100,00	Do dnia 31.12.2020 r. rozpatrzone wszystkie złożone wnioski o ustalenie prawa do świadczenia. Niewykorzystaną dotację w kwocie 1 031,66 zł (administracja rządowa gmina) oraz 2,84 zł (administracja rządowa powiat) zwrócono 31.12.2020r. na konto UM w Legnicy.

25	85505	Żłobki	6 830 268,67	6 830 268,67	100,00		100,00	Plan wykonany w 100%.
26	85505	Żłobki - Program " Maluch +"	105 300,00	105 300,00	100,00	20,00	80,00	Plan wykonany w 100%.
27	85508	Rodziny zastępcze	3 320 568,63	3 305 549,00	99,55	100,00		Niewykorzystane środki w kwocie 15 019,63 zł zostały zwrócone 31.12.2020r. na konto UM Legnicy.
28	85508	Rodziny zastępcze - zadania realizowane w drodze umów lub porozumień	218 960,00	218 132,73	99,62	100,00		Niewykorzystane środki w wysokości 827,27 zł zostały zwrócone 31.12.2020r. na konto UM Legnicy
29	85508	Pozostała działalność - dodatek wychowawczy	1 068 200,00	1 062 720,52	99,49		100,00	Niewykorzystana kwota w wysokości 1 700,48 zł została zwrócona 31.12.2020r na rachunek UM Legnica.
30	85510	Usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	172 571,59	136 346,62	79,01	100,00		Niewykonanie planu w wysokości 36 224,97 zł to efekt zaprzestania nauki przez 5 wychowanków. Środki zostały zwrócone 31.12.2020r. na konto UM Legnicy
31	85510	Pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza miastem	1 214 430,00	935 171,51	77,00	100,00		Niewykonanie planu spowodowane było uzyskaniem pełnoletniości i opuszczeniem placówki opiekuńczo-wychowawczej przez czworo wychowanków, 1 wychowanek został przeniesiony do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Wierzbicy, 1 wychowanek powrócił do domu rodzinnego. Kwota 279 258,49 zł została zwrócona 31.12.2020 r. na rachunek UM Legnica.

32	85510	Dodatek do zryczałtowanej kwoty	423 500,00	404 777,38	95,58	100,00	Dodatek do zryczałtowanej kwoty przysługuje na dzieci umieszczone w Rodzinnym Domu Dziecka oraz w pozostałych placówkach opiekuńczo-wychowawczych (dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego), wraz z 1% na koszty obsługi. Kwota w wysokości 3 209,62 zł zwrócona 31.12.2020 r. na konto UM Legnicy.
33	85513	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów.	405 064,00	399 439,11	98,61	100,00	Środki w kwocie 5 624,89 zł zostały zwrócone 31.12.2020r. na konto UM Legnicy
RAZEM			182 256 988,83	179 690 022,52	98,59		

WYKONANIE PLANU DOCHODÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY ZA 2020 ROK

L.p.	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 2020 rok (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)	Dochody odprowadzone na rachunek gminy (zł)
1	85202	Odpłatność rodzin za pobyt w DPS poza Legnicą na podstawie decyzji i umów - środki własne - powiat	245 089,00	245 837,38	100,31	245 837,38
2	85203	Odpłatność za wyżywienie w Domu Dziennego Pobytu i Klubie Seniora, odpłatność za pobyt w Schronisku dla Bezdomnych oraz Domu Samotnej Matki z Dzieckiem - środki własne - gmina	381 865,00	381 474,44	99,90	381 474,44
3	85213	Refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne za 2015 rok - dotacja celowa - gmina		290,25		290,25
4	85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków okresowych za lata ubiegłe - dotacja celowa - gmina		2 501,34		2 501,34
5	85215	Zwrot nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych - środki własne - gmina	730,00	731,24	100,17	731,24
6	85216	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych za lata ubiegłe - dotacja celowa - gmina		18 887,16		18 887,16
7	85219	Wynagrodzenie płatnika za terminowe odprowadzanie do Urzędu Skarbowego pdof od pracowników MOPS, koszty upomnień oraz kary wynikające z umów - środki własne - gmina	11 700,00	12 589,85	107,61	12 589,85
8	85230	Pomoc w zakresie dożywiania - dotacja celowa - gmina		247,20		247,20
9	85228	Odpłatność za usługi opiekuńcze - środki własne - gmina	1 008 638,00	1 022 854,33	101,41	1 022 854,33
10	85228	Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze - zadania administracji rządowej - gmina	38 000,00	43 802,81		43 802,81
11	85228	Zwroty za lata ubiegłe odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze - zadania administracji rządowej - gmina		502,55		502,55

12	85501	Świadczenia wychowawcze - zwroty świadczeń nienależnie pobranych oraz odsetki - zadania administracji rządowej - gmina		79 560,30		79 560,30
13	85502	Zwroty nienależnie pobranych przez osoby uprawnione świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczek alimentacyjnych wraz z odsetkami - zadania administracji rządowej - gmina		172 505,55		172 505,55
14	85502	Zaliczki alimentacyjne wyegzekwowane przez komorników sądowych od dłużników alimentacyjnych - zadania administracji rządowej - gmina	31 000,00	89 706,98	289,38	89 706,98
15	85502	Fundusz alimentacyjny oraz odsetki wyegzekwowane przez komorników sądowych i w postępowaniu egzekucyjnym w administracji od dłużników alimentacyjnych - zadania administracji rządowej - gmina	870 000,00	1 301 523,40	149,60	1 301 523,40
16	85504	Świadczenie "Dobry start" oraz odsetki - zadania administracji rządowej- gmina		317,69		317,69
17	85505	Odpłatność za pobyt i wyżywienie dzieci w Żłobkach, odsetki oraz wynajem pomieszczeń - środki własne - gmina	569 911,00	829 619,52	145,57	829 619,52
18	85508	Odpłatność za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, zwroty nienależnie pobranych świadczeń na kontynuowanie nauki, odpłatność rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz odsetki za nieterminowe wpłaty- środki własne - powiat	261 243,00	242 427,34	92,80	242 427,34
19	85510	Dodatek wychowawczy do zryczałtowanej kwoty- zwrot za lata ubiegłe - zadania administracji rządowej -powiat	0,00	209,68	0,00	209,68
20	85510	Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych, usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych, zwroty nienależnie pobranych świadczeń oraz odsetki za nieterminowe wpłaty - środki własne - powiat	571 544,00	627 427,70	109,78	627 427,70
RAZEM			3 989 720,00	5 073 016,71	127,15	5 073 016,71

**Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy w latach 2018–2020
(stan na koniec grudnia)**

Rok	2018	2019	2020
Komórki organizacyjne			
MOPS (pracownicy socjalni)	189 (62)	190 (58)	184 (54)
Żłobek Nr 1	22	22	22
Żłobek Nr 2	24	25	22
Żłobek Nr 3	24	23	23
Filia Żłobka Nr 3 (ul. Krzemiecka 1)	14	14	16
Żłobek Nr 4	24	24	24
Schronisko dla Bezdomnych	20	19	20
Dom Dziennego Pobytu	17	18	18
Dom Pomocy Społecznej¹	96	91	---
Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	13	11	11
Zespół Interwencji Kryzysowej	8	8	8
Rodzinny Dom Dziecka²	2	2	---
Ogółem	453	447	348

^{1,2} Jednostki wydzielone ze struktur MOPS w 2020 r.

W 2020 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w różnego rodzaju warsztatach i szkoleniach, przebiegających głównie w formie zdalnej ze względu na panującą pandemię koronawirusa. Realizowane szkolenia miały na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i umiejętności osób zatrudnionych i dotyczyły przede wszystkim grup pracowników mających bezpośredni kontakt z klientami Ośrodka. Ponadto wielu pracowników uzupełniło swoje wykształcenie kończąc szkoły średnie, wyższe oraz studia podyplomowe na kierunkach związanych z ich pracą zawodową.

W 2020 roku, w ramach aktywizacji osób bezrobotnych Ośrodek współpracował czynnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Legnicy. Efektem tej współpracy było zorganizowanie prac społecznie użytecznych dla 22 osób. Prace realizowane były w placówkach Ośrodka.

W roku 2020 fluktuacja kadr w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy przedstawia się następująco:

- przyjętych do pracy było 13 pracowników (w tym z 8 osobami zawarto umowy na zastępstwo),
- zwolnionych z pracy było 18 pracowników (w tym 4 osoby odeszły z pracy z umów na zastępstwo, 5 pracowników przeszło na emeryturę),
- 17 osób skorzystało z urlopów wychowawczych i urlopów bezpłatnych.

Ruchy kadrowe dotyczyły między innymi stanowisk administracyjnych, pracowników socjalnych, psychologów, opiekunek i pielęgniarek oraz stanowisk robotniczych. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w sytuacji na rynku pracy i relatywnie bardzo niskich wynagrodzeniach w Ośrodku oraz konieczności zatrudnienia osób na zastępstwo w związku z dużą ilością długoterminowej absencji pracowników (tj. zwolnienia lekarskie, urlopy bezpłatne, urlopy macierzyńskie i rodzicielskie oraz wychowawcze).

Grupy pracowników	Przyjęci	Zwolnieni
Pracownicy socjalni	1	3
Asystent rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2	2
Pielęgniarki, opiekunki	2	3
Pracownicy administracji	1	4
Psycholog, pedagog, wychowawca, terapeuta	1	2
Pozostali pracownicy	6	4

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE PRZEPROWADZONE PRZEZ MOPS

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy wydatki budżetowe są realizowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz zasadami wydatkowania środków publicznych o wartości do 30 000 EURO.

W 2020 roku przeprowadzono 8 zamówień publicznych o wartości powyżej 30 000 EURO każde.

L.p.	Przedmiot zamówienia	Tryb zamówienia	Data udzielenia zamówienia	Wartość zamówienia w zł	Kryteria oceny ofert	Wykonawca, któremu udzielono zamówienia	Pozostali wykonawcy uczestniczący w przetargu
1.	Dostawa bonów towarowych w wersji papierowej dla podopiecznych MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	18.12.2020 r.	150 000,00 zł brutto	1) cena, 2) ilość placówek handlowych w Legnicy, 3) termin ważności bonów towarowych	Sodexo Benefis and Rewards Polska, Warszawa	brak
2.	Świadczenie usług ochrony fizycznej i usług monitorowania obiektów w MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	17.12.2020 r.	98 965,80 zł brutto	1) cena netto + VAT za wykonywanie usług, 2) termin płatności faktury	Konsorcjum: - DGP Security Partner Sp. z o.o., Katowice – Lider, - Seban Sp. z o.o., Katowice, - DGP Provider Sp. z o.o., Sopot, - 7 MG Sp. z o.o., Legnica	brak
3.	Świadczenie usług sprzątnięcia w MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	17.12.2020 r.	252 900,00 zł brutto	1) cena netto + VAT za wykonywanie usług, 2) częstotliwość mycia okien w obiektach 3) termin płatności faktury	Konsorcjum: - DGP Clean Partner Sp. z o.o., Warszawa – Lider, - Seban Sp. z o.o., Katowice; - DGP Provider Sp. z o.o., Legnica; - 7 MG Sp. z o.o., Legnica; - Partner Medica Sp. z o.o., Legnica	UNICO Sp. z o.o., Legnica

4.	Świadczenie usług przygotowania i dostarczania ciepłych posiłków do Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem Legnicy	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	23.12.2020 r.	5,97 zł brutto za 1 ciepły posiłek	1) cena za 1 posiłek, 2) termin płatności faktury, 3) wykaz wykonanych zamówień	H&J Promotions Hubert Mielniński, Rzeszotary, 59-222 Miłkowice	KULINARIA – VIT Maria Fryzeł, Lubin
5.	Świadczenie powszechnych usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	22.12.2020 r.	190 534,30 zł brutto	1) cena netto + obowiązująca stawka VAT za świadczenie usług, 2) termin płatności faktury VAT	Poczta Polska S.A., Wrocław	Brak
6.	Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na rzecz mieszkańców Legnicy	przetarg nieograniczony powyżej 209 000 EURO	30.11.2020 r.	7 300 000,00 zł brutto	1) cena za 1 godzinę wykonywania usług opiekuńczych, 2) cena za 1 godzinę wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 3) ilość osób wykonujących usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	„Gwarant” Tomczyk Spółka jawna w Głogowie	Brak
7.	Wykonywanie pochówków osób na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	18.12.2020 r.	135 000,00 zł brutto	1) cena netto + VAT za wykonanie usługi 1 pochówku osoby, 2) termin płatności faktur za wykonanie usług	Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	Brak
8.	Świadczenie usług ochrony fizycznej w DPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	21.12.2020 r.	143 098,20 zł brutto	1) cena netto + VAT za wykonywanie usług, 2) termin płatności faktury	Konsorcjum: - DGP Security Partner Sp. z o.o., Katowice – Lider, - Seban Sp. z o.o., Katowice, - DGP Provider Sp. z o.o., Legnica, - 7 MG Sp. z o.o., Legnica	1) SKAREM Sp. z o.o., Stalowa Wola, 2) Memling Security Sp. z o.o., Gdańsk

PRACA SOCJALNA

Dział Pracy Socjalnej świadczy pomoc mieszkańcom Legnicy skierowaną bezpośrednio do środowiska. W roku 2020 Dział Pracy Socjalnej obejmował 40 rejonów pracy socjalnej, ponadto w dziale zatrudnionych było 6 asystentów rodziny oraz 4 pracowników administracyjnych. Działania pracowników Działu Pracy Socjalnej służyły przede wszystkim wzmocnieniu klientów, odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz organizowaniu warunków sprzyjających temu celowi.

Głównym zadaniem Działu Pracy Socjalnej było umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany był przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W 2020 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej objęli pomocą finansową, rzeczową i pracą socjalną 2752 rodziny, łącznie 4318 osób.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2018-2020

Wyszczególnienie		2018		2019		2020	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem		3358	5293	3248	5109	2752	4318
o liczbie osób	1	2419	2419	2375	2375	2029	2029
	2	424	848	385	770	306	612
	3	224	6672	209	627	174	522
	4	163	652	145	580	129	516
	5	88	440	84	420	67	335
	6 i więcej	40	262	50	337	47	304
Rodziny z dziećmi ogółem		705	2363	667	2268	546	1894
o liczbie dzieci	1	304	696	281	625	218	505
	2	210	723	192	659	164	563
	3	120	530	118	524	96	424
	4	51	275	50	272	43	234
	5	12	76	16	102	19	124
	6	6	44	5	40	5	35
	7 i więcej	2	18	5	46	1	9
Rodziny niepełne ogółem		428	1278	399	1217	309	963
o liczbie dzieci	1	196	403	171	4342	119	237
	2	119	359	114	345	97	295
	3	71	287	69	280	54	213
	4 i więcej	42	229	45	250	39	218
Rodziny emerytów i rencistów ogółem		792	969	662	821	515	639
o liczbie osób	1	664	664	555	555	435	435
	2	99	198	81	162	59	118
	3	17	51	14	42	9	27
	4 i więcej	12	56	12	62	12	59

Zauważyć można, że od roku 2018 spada liczba osób korzystających ze świadczeń finansowych pomocy społecznej. Coraz więcej rodzin wymaga nie pomocy finansowej lecz wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, a także pomocy w prawidłowym załatwieniu konkretnych, trudnych spraw życiowych. Poszerzył się zakres świadczonej pracy socjalnej, która nie jest jednorazowym świadczeniem, ale pewnym procesem, który wymaga metodycznego sposobu postępowania.

W konstruowaniu odpowiednich kierunków działań należy bezwzględnie zwrócić uwagę na przyczyny trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. W tym celu opracowano przesłanki przyznania pomocy w ujęciu statystycznym, przy czym należy zaznaczyć, iż w jednej rodzinie może występować kilka dysfunkcji jednocześnie.

Pomoc udzielona w latach 2018-2020

Przesłanki udzielenia pomocy	2018		2019		2020	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	1473	2508	1344	2285	1241	2085
Sieroctwo	2	6	2	3	2	3
Bezdomność	162	202	150	187	143	177
Potrzeba ochrony macierzyństwa	92	333	91	300	62	218
W tym wielodzietność	28	151	24	135	20	109
Bezrobocie	733	1505	603	1245	572	1171
Niepełnosprawność	933	1323	890	1163	820	1082
Długotrwała i ciężka choroba	1164	1476	1187	1521	1021	1264
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	188	664	177	646	166	662
W tym Rodziny niepełne	121	386	97	301	82	277
Rodziny wielodzietne	23	129	27	153	31	182
Przemoc w rodzinie	21	75	18	49	25	69
Alkoholizm	115	137	86	96	69	83

Narkomania	25	39	23	25	20	27
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	67	93	57	73	64	79
Zdarzenia losowe	12	22	12	22	5	8

PRACOWNIK SOCJALNY

Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy. Podejmowane w 2020 roku działania były zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji.

Praca socjalna jest procesem, który ma na celu wywołanie pożądanych zmian, modyfikację sposobu funkcjonowania osoby, jej otoczenia, wzmacnianie potencjału osób, rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej i wsparcie w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Aby powyższe założenia mogły zostać spełnione, działania podejmowane przez pracownika muszą mieć charakter intencyjny tj. muszą być zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji (diagnozę) i zmierzać do realizacji ustalonych celów – zmiany sytuacji wyjściowej (zdiagnozowanych trudności) w zakładane rezultaty.

Jednym z narzędzi stosowanym w działaniach pracowników socjalnych jest **kontrakt socjalny**. Ma on za zadanie poprawiać skuteczność udzielanej pomocy poprzez mobilizowanie osób i rodzin do podejmowania działań usamodzielniających. Jest to pisemna umowa zawierana z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron, tj. klienta i pracownika socjalnego, które mają doprowadzić do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Kontrakt socjalny zawierany jest po pełnym rozpoznaniu i ocenie sytuacji rodziny ubiegającej się o pomoc. Niedotrzymanie postanowień kontraktu socjalnego, jak i odmowa jego zawarcia mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia lub do jego wstrzymania. W roku 2020 zawarto 72 kontrakty socjalne.

Pracownicy socjalni są grupą zawodową, której powierzono w ostatnich latach wiele zadań z zakresu pomocy społecznej i co roku tych zadań przybywa. Praca socjalna jest usługą świadczoną w środowisku zamieszkania klienta, którego pracownik socjalny wspiera i to dlatego z jego pracą wiążą się zagrożenia wynikające z przebywania z osobami uzależnionymi, chorymi na różne choroby zakaźne, cierpiącymi na zaburzenia psychiczne lub osobami, które przebywały w zakładzie karnym. Oprócz prawdopodobieństwa zarażenia się chorobami zakaźnymi jest on narażony na groźby, wyzwiska a także na pobicie czy inną przemoc fizyczną. Pomimo zagrożeń jakie niesie ze sobą wykonywanie tego zawodu, to skuteczna praca socjalna stanowi źródło satysfakcji zawodowej

pracowników socjalnych.

Najważniejszym zadaniem pracowników socjalnych było przeciwdziałanie wykluczeniu oraz wsparcie słabszych grup społecznych. Do zadań Działu Pracy Socjalnej należało prowadzenie całości spraw w zakresie pracy socjalnej, a w szczególności :

- współpraca z organami administracji rządowej, samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami na terenie miasta (Sąd, Prokuratura, Policja, Straż Miejska, Powiatowy Urząd Pracy, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Straż Graniczna, kościoły, szkoły, służba zdrowia, itp.),
- współpraca z innymi działami Ośrodka w celu poprawienia sytuacji osób i rodzin wymagających wsparcia poprzez uzyskanie przez nich odpowiednich świadczeń,
- dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, kompletowanie dokumentów oraz podejmowanie innych niezbędnych czynności związanych ze świadczeniem różnorodnych form pomocy,
- ustalanie wspólnie z osobą lub rodziną zainteresowaną planu działań, celem przezwyciężenia trudnej sytuacji oraz planu pomocy,
- wnioskowanie określonych świadczeń,
- prowadzenie długofalowych działań w ramach pracy socjalnej i poradnictwa,
- udzielanie informacji, wskazówek pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom i rodzinom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej, skuteczne posługiwanie się przepisami prawa,
- pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy,
- udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej,
- koordynowanie działań socjalnych w społeczności lokalnej,
- przygotowanie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni Działu Pracy Socjalnej realizowali także inne zadania:

- przeprowadzali wywiady środowiskowe, rozeznawali sytuację i wnioskowali o udzielenie pomocy w formie dostępu do świadczeń zdrowotnych. W 2020 r. w sprawie dostępu do świadczeń zdrowotnych przeprowadzono 517 postępowań,
- uczestniczyli w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i prowadzili pracę socjalną nakierowaną na rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie. W 2020 roku prowadzony był monitoring w ramach procedury

Niebieska Karta w 295 środowiskach, z czego procedurę wszczęto w 277 środowiskach, w tym w 27 na wniosek pracownika socjalnego,

- typowali osoby i zawierali kontrakty socjalne na prace społecznie użyteczne, które realizowane były w partnerstwie z PUP w Legnicy. Prace społecznie użyteczne skierowane są do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających jednocześnie ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego. W 2020 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy 52 osoby,
- typowali dzieci z najuboższych rodzin do wypoczynku letniego. W 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało 20 dzieci,
- w ramach wieloletniej współpracy z organizacjami pozarządowymi pracownicy socjalni typowali również rodziny do pomocy w formie „Szlachetnej Paczki”. W 2020 roku do tej formy pomocy wytypowano 22 rodziny,
- wypełniali karty informacyjne do fundacji w celu uzyskania wsparcia finansowego dla rodzin z problemem niepełnosprawności. W 2020 roku wypełniono 24 karty informacyjne,
- w sezonie zimowym sprawowali szczególnie nadzór nad osobami bezdomnymi, przebywającymi w pomieszczeniach niemieszkalnych (altanki działkowe, strychy, piwnice), w tym celu współpracowali ze Strażą Miejską, Policją i Schroniskiem dla Bezdomnych.

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Następnie dokonuje analizy sytuacji rodziny i jeżeli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta, wówczas wnioskuje o jego przydzielenie.

W okresie jesienno-zimowym częściej dochodzi do pożarów oraz zatruciu tlenkiem węgla niż w pozostałych okresach. Po każdym takim zdarzeniu pracownicy socjalni niezwłocznie nawiązują kontakt z rodziną w celu rozeznania sytuacji i zapewnienia niezbędnej pomocy. W 2020 roku MOPS w Legnicy objął pomocą 5 rodzin, które doznały strat na skutek zdarzenia losowego (pożaru). Zawniosowano im pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego między innymi na remont bądź zakup niezbędnych sprzętów gospodarstwa domowego czy mebli. Pracując w środowisku pracownicy socjalni podejmowali działania prewencyjne, zwracając uwagę i uświadamiając podopiecznym względy bezpieczeństwa użytkowania pieców węglowych, junkersów oraz poprawnego korzystania z kuchenek, zwłaszcza gazowych.

Trudno oszacować efekty pracy socjalnej między innymi z powodu długofalowości podejmowanych działań, złożoności problemów a także zdarzających się powrotów do dysfunkcji,

w szczególności osób uzależnionych, jednakże realizację niektórych jej celów można przedstawić liczbowo, co obrazuje poniższa tabela.

Realizacja pracy socjalnej w latach 2018-2020

Lp.	Elementy pracy socjalnej	2018	2019	2020
1	Pomoc w uzyskaniu świadczeń alimentacyjnych, uzmysłowienie klientowi korzyści wynikających z zabezpieczenia świadczeń dziecku	150	112	96
2	Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	33	49	37
3	Usprawnienie w załatwianiu spraw bieżących i urzędowych	361	358	305
4	Ustalenie uprawnień do renty inwalidzkiej lub emerytury z ZUS	92	119	72
5	Doprowadzenie do ustalenia stopnia niepełnosprawności	146	123	137
6	Zorganizowanie dezynfekcji, dezynsekcji w mieszkaniach	10	12	6
7	Złożenie wniosku o przydział mieszkania w ZGM	39	57	54
8	Utrzymanie ciągłości dodatku mieszkaniowego	486	481	414
9	Utrzymanie mieszkania poprzez regulowanie opłat	320	315	333
10	Utrzymanie czystości w mieszkaniu	249	214	230
11	Znalezienie zatrudnienia odpowiedniego do stanu zdrowia	83	86	45
12	Pomoc w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	270	257	223
13	Nabycie przez klienta umiejętności radzenia sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego	157	205	151
14	Poprawa funkcjonowania klienta w środowisku	590	579	513

15	Uzyskanie wsparcia w środowisku	198	169	191
16	Wzrost samodzielności i aktywności klienta	275	282	276
17	Doprowadzenie do uregulowania zadłużeń	69	78	63
18	Uregulowanie sytuacji prawnej lokalu	30	28	36
19	Doprowadzenie do zabezpieczenia mieszkań przed zimą (wstawienie okien, sprawdzenie stanu technicznego pieca przez OGM)	30	28	43
20	Doprowadzenie do zarejestrowania w PUP osób pozostających bez pracy	189	181	146
21	Zapewnienie dzieciom w szkołach ciepłych posiłków	622	599	465
22	Wytypowanie dzieci z rodzin najuboższych do wypoczynku letniego	109	95	20
23	Pomoc w uzyskaniu podręczników szkolnych	5	9	14
24	Pomoc w dotarciu do lekarza czy poradni specjalistycznej w celu diagnozy leczenia i rehabilitacji	61	56	58
25	Działania interwencyjne w sytuacji stwierdzenia naruszenia praw dziecka	18	29	42
26	Wystąpienie do sądu z informacją o rażących zaniedbaniach wychowawczych	32	52	47
27	Pomoc w nawiązywaniu zerwanych więzi rodzinnych	38	26	55
28	Uzyskanie sprzętu medycznego bądź ortopedycznego	9	20	14
29	Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej dla osoby niepełnosprawnej	27	25	25
30	Zapewnienia opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej przez rodzinę	27	25	26
31	Doprowadzenie do konsultacji psychologicznej, psychiatrycznej	69	65	61

32	Doprowadzenie do podjęcia leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego	60	59	54
33	Pomoc w umieszczeniu osoby w szpitalu psychiatrycznym	5	7	6
34	Podjęcie działań w celu częściowego bądź całkowitego ubezwłasnowolnienia	11	13	14
35	Rozeznanie sytuacji pod kątem wskazania kuratora bądź opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej	11	36	30
36	Podjęcie leczenia odwykowego	68	53	27
37	Zgłoszenie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub motywowanie najbliższego otoczenia do zgłoszenia osoby nadużywającej alkoholu do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	21	25	20
38	Podjęcie terapii w MONAR	16	18	18
39	Pomoc w dotarciu do odpowiedniej grupy wsparcia	60	64	77
40	Współpraca z kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny	138	123	105
41	Współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy funkcjonowania rodziny	187	179	167
42	Skierowanie dzieci na zajęcia pozalekcyjne: świetlice, szkoły	47	62	42
43	Wytypowanie osób do prac społecznie użytecznych	56	81	52
44	Pomoc w uzyskaniu podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego	60	84	75
45	Pomoc w przezwyciężeniu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	67	45	23
46	Monitoring w ramach procedury Niebieska Karta – pomoc społeczna	181	307	295
47	Wypełnianie karty informacyjnej dla potrzeb fundacji	42	17	24

Oprócz bezpośredniej pracy w środowisku pracownicy socjalni przeprowadzali również wywiady dla potrzeb innych instytucji pomocowych, przygotowywali odpowiedzi, opinie o rodzinie na wnioski sądów, prokuratury, policji oraz urzędów.

Z każdym rokiem pracownikom socjalnym przybywa nowych zadań i obowiązków. Od 2014 roku, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011 r. (Dz. U. z 2019 r. poz.1111 t.j.) zadaniem gminy jest udzielanie wsparcia rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej oraz pomocy w rozwiązywaniu ich problemów życiowych, w tym w wychowywaniu dzieci. Praca z rodziną na poziomie gminy obejmuje analizę sytuacji rodziny i przyczyn kryzysu, wzmocnienie jej funkcji, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w integracji rodziny oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. W sytuacji ingerencji w rodzinie, której konsekwencją jest umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, służby gminne mają dążyć do reintegracji rodziny i powrotu dziecka do środowiska rodzinnego. Te zadania wykonywali pracownicy Działu Pracy Socjalnej.

Pracownicy socjalni na wniosek organizatora pieczy zastępczej, w przypadku gdy rodzinie nie został przydzielony asystent rodziny, zobowiązani byli dokonywać analizy aktualnej sytuacji rodzinnej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i współpracować z rodziną biologiczną w celu jej reintegracji. W 2020 roku pracownicy Działu Pracy Socjalnej na wniosek organizatorów pieczy zastępczej dokonali analizy sytuacji w 145 rodzinach i podjęli stosowne, często długofalowe działania wobec rodzin biologicznych, które wyraziły wolę reintegracji rodziny.

Ponadto w roku 2020 MOPS w Legnicy kontynuował realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Jest to program, który polega na dostarczeniu osobom najuboższym w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Dodatkowo wobec osób objętych Programem realizowane były różne działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne. Pomoc kierowana była do osób w najtrudniejszej sytuacji, których dochód nie przekraczał 220% odpowiedniego kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. Program stanowił uzupełnienie działań gminy w zakresie udzielania pomocy żywnościowej najuboższym mieszkańcom. Minister Pracy i Polityki Społecznej ośrodkom pomocy społecznej powierzył rolę rozpowszechnienia informacji o realizacji PO PŻ i wskazywanie najbliższych miejsc, w których wydawane były artykuły spożywcze. Do realizacji programu przystąpił Caritas Polska. Żywność wydawana była w wybranych parafiach w Legnicy. Pracownicy socjalni informowali o realizacji PO PŻ i kwalifikowali osoby do uzyskania tej formy pomocy, wydając w tym celu skierowania na specjalnym druku. W 2020 roku pracownicy socjalni wydali rodzinom 288 takich skierowań, z pomocy żywnościowej skorzystały łącznie 442 osoby.

W związku z wprowadzeniem w 2016 roku Programu Rodzina 500 plus, zgodnie z art. 15.1-2 ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, jeśli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507), w celu weryfikacji tych wątpliwości.

W 2020 roku pracownicy socjalni na wniosek kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych przeprowadzili 54 wywiady środowiskowe w rodzinach, w których zachodziły wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem. Zdarzały się także doniesienia w sprawie marnotrawienia świadczenia wychowawczego, które wymagały każdorazowo od pracownika socjalnego zweryfikowania sytuacji rodzin oraz w monitorowania wydatków ponoszonych przez rodziny.

W dzisiejszym świecie rodzina ma bardzo dużo problemów, niektóre z nich związane są z patologią społeczną. Wzrasta liczba rodzin z dziećmi, gdzie rodzice lub jedno z nich ma problem z używkami, głównie dotyczy to młodych rodziców. Zjawisko narkomanii doprowadza do zachwiania emocjonalnej funkcji rodziny jak również może bezpośrednio zagrażać zdrowiu i życiu dzieci wzrastających w tych rodzinach. Dostępność świadczeń rodzinnych i wychowawczych dla niepracujących rodziców powoduje utrudnienia w pracy socjalnej związanej z osobami z uzależnieniami i ukrywaniem problemu w rodzinie, gdyż rodzina taka najczęściej pozostaje poza systemem pomocy społecznej.

Rok 2020 był trudnym rokiem z uwagi na stan pandemii jaka dotknęła cały świat. Spowodowała ona zmianę organizacji pracy w MOPS w Legnicy, w tym również w Dziale Pracy Socjalnej. Pojawiające się trudności i potrzeby społeczne wywołały konieczność wzmocnienia działalności zawodowej pracowników służb społecznych w zakresie wykorzystania nowych metod i narzędzi pracy socjalnej.

Praca socjalna w obliczu kryzysu stawia wymagania merytoryczne i organizacyjne. Musi również odpowiadać na potrzeby klientów diagnozowane w obecnej sytuacji. Sytuacja pandemii spowodowała, że pracownicy socjalni, w pewnych uzasadnionych sytuacjach (kiedy osoba/rodzina przebywała na kwarantannie), zmuszeni byli swoją pracę opierać na kontakcie zdalnym - telefonicznym lub online, co niewątpliwie było niekonwencjonalną organizacją pracy z klientami. Taka forma realizacji zadań była bardziej wymagająca, opierała się głównie na kompetencjach komunikacyjnych pracowników oraz wymagała poświęcenia odpowiedniego wymiaru czasu.

W czasie pandemii pracownicy Działu Pracy Socjalnej przyjęli nowe obowiązki, były to:

- rozeznawanie sytuacji osób przebywających na kwarantannie i udzielanie niezbędnej pomocy. Pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej, z uwagi na bezpieczeństwo i ograniczenie ryzyka dalszego rozwoju pandemii, kontaktował się telefonicznie z osobą na kwarantannie. W sytuacji, gdy rodzina bądź osoba starsza, samotna czy niepełnosprawna, nie jest w stanie sama zapewnić sobie gorącego posiłku lub produktów żywnościowych, takiej pomocy udzielała gmina. Posiłki i produkty żywnościowe były dostarczane przede wszystkim przez harcerzy z Harcerskiej Organizacji Perspektywa, którzy zawsze byli gotowi nieść, szczególnie w tym trudnym czasie pomoc, od samego początku wybuchu pandemii. W początkowych miesiącach od ogłoszenia pandemii wsparcia udzielały też inne organizacje pozarządowe, grupy wsparcia, np. „Widzialna Ręka” czy „Zakupy dla Seniora”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował w tym zakresie także z legnicką jednostką Ochotniczej Straży Pożarnej ORW. Te służby również pomagały rozwozić produkty żywnościowe dla osób przebywających na kwarantannie;
- zapewnienie seniorom niezbędnych produktów żywnościowych w ramach programu „Wspieraj Seniora”. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie pandemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. W okresie od 23.10.2020 do 31.12.2020 r. o pomoc w ramach programu „Wspieraj Seniora” zgłosiły się 34 osoby. Po rozeznaniu sytuacji okazało się, że nie wszystkie osoby kwalifikują się do tej formy pomocy. Seniorom spełniającym warunki systematycznie robiono zakupy w ramach programu „Wspieraj Seniora”.

ASYSTENT RODZINY

Asystent rodziny działa na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania i uprawnienia asystenta rodziny regulują art. 12, 13, 15 niniejszej ustawy. Asystent rodziny wspomaga działania pracownika socjalnego. W myśl ww. ustawy przydzielanie asystenta rodziny było zadaniem fakultatywnym gminy od dnia 8 czerwca 2012 r. do 1 grudnia 2014 r., a stało się obligatoryjnym od 1 stycznia 2015 r. Podopieczni MOPS w Legnicy tą formą pomocy obejmowani byli już od listopada 2012 r.

Do zadań asystenta rodziny należy między innymi opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, a także współpraca z rodziną oraz współdziałanie pracownikiem socjalnym. Asystent rodziny ma za zadanie udzielać pomocy powierzonym do opieki rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, opiekuńczo-wychowawczych, udzielać wsparcia w poszukiwaniu pracy, w edukacji dzieci, podejmować w razie potrzeby działania interwencyjne

i zaradczę w rodzinie. Działania asystenta rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój. Praca asystenta rodziny polega na ciągłym rozwijaniu i modyfikowaniu pracy, elastycznym reagowaniu na potrzeby i trudności osób wspieranych, przy dużej częstotliwości spotkań i dostosowaniu ich do czasu potrzebnego na wykonywane działania.

Asystent rodziny współpracuje nie tylko z rodziną dziecka w fazie oddziaływań profilaktycznych i wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziny, ale także współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w celu wsparcia powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych w sytuacjach koniecznej ingerencji sądu rodzinnego we władzę rodzicielską. Wspólne działania mają w tym przypadku służyć jak najszybszemu powrotowi dziecka do domu i reintegracji rodziny. Od 1 stycznia 2015 r. liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę nie może przekroczyć 15.

Do obowiązków asystenta rodziny należy także sporządzanie stosownej dokumentacji, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, współpraca z zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie sytuacji po zakończeniu pracy w rodzinie.

W 2020 roku asystenci rodziny objęli pomocą 76 rodzin, w tym 193 dzieci w wieku do 18 lat. Zakończono także pracę z 20 rodzinami, z czego 7 rodzin zrealizowało plan pracy dotyczący usamodzielnienia się, 4 rodziny zrezygnowały z tej formy pomocy w trakcie realizacji planu. W 5 środowiskach, z uwagi na nie wywiązywanie się z planu działania i unikanie kontaktu, zakończono pracę asystenta rodziny, a 4 rodziny zakończyły współpracę z uwagi na zmianę metody pracy. Asystenci rodziny w czasie pandemii utrzymywali kontakt z rodzinami zachowując zasady szczególnej ostrożności, kontaktowali się w sposób zdalny jak i bezpośrednio w środowisku. Ze względu na wprowadzoną naukę zdalną, utrzymywali wzmożony kontakt z wychowawcami i pedagogami szkoły.

Od 2017 roku weszła w życie ustawa "Za życiem", która nałożyła na asystentów rodziny nowe zadania. Do katalogu zadań uregulowanych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dodano zadanie nowe – realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Rozwiązania ustawy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzając wachlarz zadań przypisanych asystentowi rodziny, powierzyła mu zadanie realizowane jako usługę powszechnie dostępną, polegającą na koordynacji wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, zwłaszcza w odniesieniu do kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub

w czasie porodu. Kobiety w ciąży i ich rodziny mogły każdorazowo potrzebę objęcia wsparciem asystenta rodziny zgłosić do gminy, wówczas asystent rodziny, na wniosek osób uprawnionych zostałby koordynatorem działań pomocowych. W tych przypadkach nie będzie miał zastosowania art. 11 ust. 1–3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, to jest obowiązek przeprowadzania wywiadu środowiskowego w rodzinie przez pracownika socjalnego w celu dokonania analizy sytuacji rodziny.

ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta poprzedzona jest procesem rozpoznawania potrzeb, zdiagnozowaniem sytuacji potrzebujących osób i opracowaniem adekwatnego i optymalnego planu pomocy. Jedną z nieodzownych przesłanek przyznania pomocy społecznej jest spełnienie przez ubiegającego się o świadczenia z pomocy społecznej kryterium dochodowego, które od października 2018 roku wynosi 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 528 zł dla osoby w rodzinie. Obliczając kryterium dochodowe na osobę w rodzinie sumuje się przychody wszystkich członków rodziny (np. wynagrodzenie za pracę, dochód z tytułu renty lub emerytury, zasiłek dla bezrobotnych, dodatek mieszkaniowy – to tylko przykłady – uwzględnianych dochodów może być więcej). Są to dochody netto, czyli bez podatku oraz składek na ubezpieczenia. Do dochodu nie wlicza się m.in. również, kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, zasiłku celowego, świadczeń przysługujących osobie bezrobotnej z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych, wartości świadczeń w naturze, dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego oraz świadczeń pieniężnych, o których mowa w ustawie o działalności opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, świadczenia wychowawczego oraz świadczenia pieniężnego o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o Karcie Polaka.

Katalog świadczeń pomocy społecznej wyróżnia dwa podstawowe rodzaje świadczeń: świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zaliczają się: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, natomiast do świadczeń niepieniężnych: składki na ubezpieczenie zdrowotne, wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji opiekuna prawnego, sprawienie pogrzebu, schronienie, niezbędne ubranie, posiłek, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, kompletowanie dokumentacji w sprawie kierowania do domu pomocy społecznej, praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne.

Zestawienie form pomocy w latach 2018–2020

Formy pomocy	2018		2019		2020	
	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)
zasiłki stałe	704	3 613 844	649	3 597 360	582	3 253 801
zasiłki okresowe	876	1 528 409	768	1 389 000	863	1 499 480

usługi opiekuńcze	865	7 663 368	877	7 552 836	765	6 808 394
specjalistyczne usługi opiekuńcze	33	478 242	28	442 232	26	493 404
zasiłki celowe	1 535	1 355 492	1 396	1 296 319	1 291	1 067 944
sprawienie pogrzebu	39	94 867	26	59 784	36	90 115
program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” + dożywianie (środki własne)	¹ K *					
	160	109 091	86	100 332	0	0
	S *					
	320	291 381	306	312 299	262	283 735
	D *					
	622	277 257	584	254 195	453	104 441
	1 102	677 729	976	666 826	715	388 176
opiekunowie prawni	45	167 061	51	201 872	46	201 591
opieka wychowawcza	0	0	12	45 440	19	112 740
cudzoziemcy, którym udzielono pomocy ze względów humanitarnych	6	4 337	10	5 852	12	6 500

¹ *K – Restauracja „Kolorowa”, S – Schronisko dla Bezdomnych, D – dzieci w szkołach i przedszkolach, oraz osoby korzystające z posiłków w innych placówkach (refundacje)

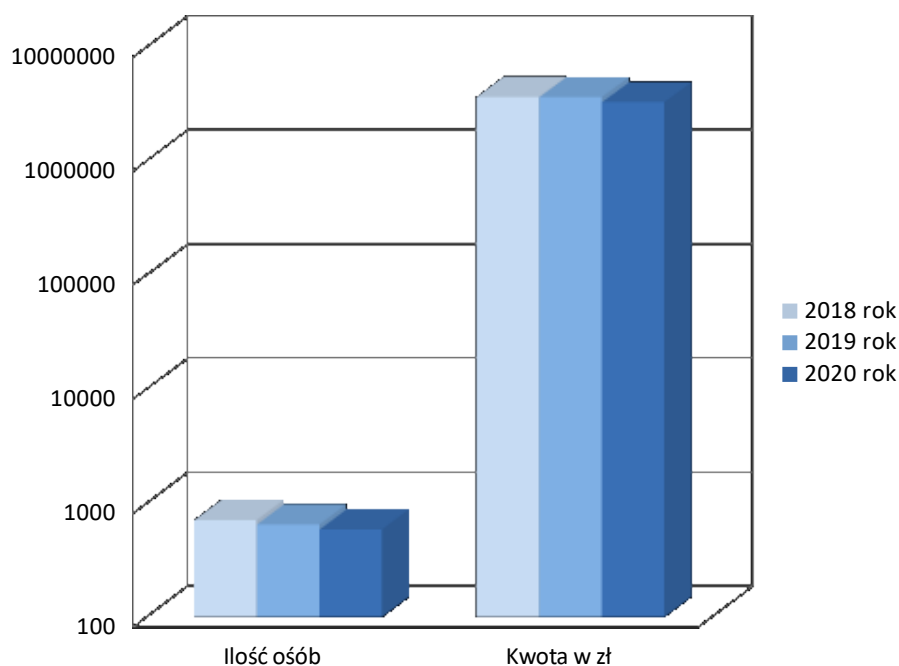
ZASILEK STAŁY

Zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, bądź osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, który wynosi odpowiednio 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 528 zł na osobę w rodzinie.

W przypadku osoby samotnie gospodarującej wysokość zasiłku stałego jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem tej osoby. Podobnie w rodzinie, zasiłek stały jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a faktycznym dochodem przypadającym na

jednego członka rodziny. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej ustalono maksymalną kwotę zasiłku stałego w wysokości 645 zł.

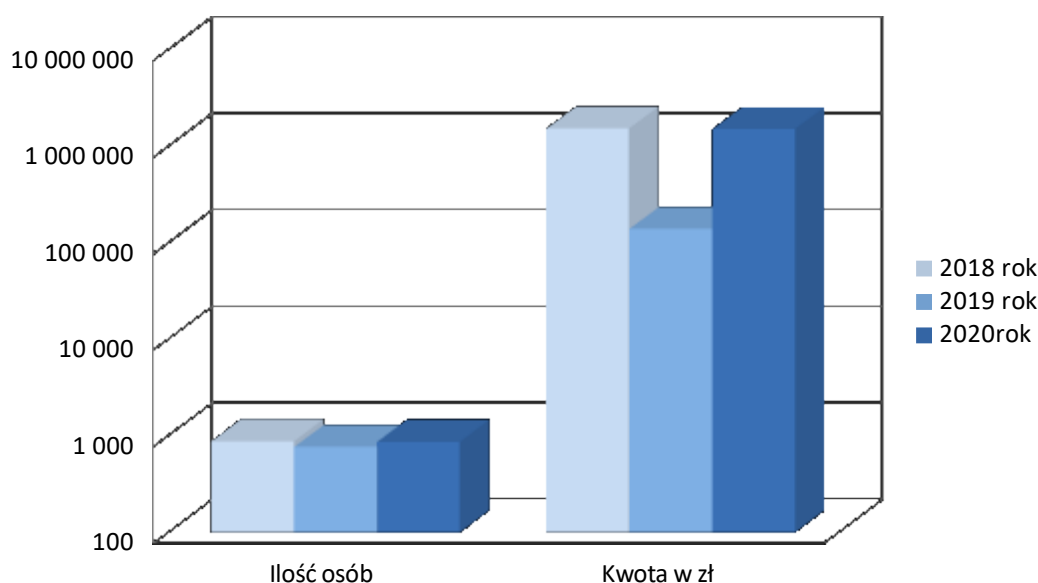
Z wykresu wyczytać można spadek zarówno ilości osób korzystających z zasiłku stałego oraz wydatkowanych na ten cel środków finansowych na przełomie ostatnich lat. Powodem tego stanu było obniżenie wieku emerytalnego, a co za tym idzie możliwość przyznania emerytury niektórym świadczeniobiorcom pomocy społecznej.

ZASIŁEK OKRESOWY

Zgodnie z artykułem 38 ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego oraz potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności. Katalog przyczyn wyliczonych w ustawie ma charakter przykładowy, bowiem każda trudna sytuacja połączona z niemożliwością jej przezwyciężenia będzie uprawniała do otrzymania tej formy pomocy. Zasiłek okresowy jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, którego otrzymanie uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego.

Na podstawie poniższego wykresu zauważyć można, że w roku 2020 w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła liczba osób uprawnionych do otrzymania zasiłku okresowego, a co za tym idzie kwota wydatkowana na ten cel. Powodem takiej sytuacji mógł być fakt, że rok 2020 przyniósł ze sobą duże zmiany w gospodarce oraz na rynku pracy ze względu na ogłoszony w Polsce stan epidemii, co przyczyniło się do wzrostu bezrobocia.

Wysokość zasiłku okresowego ustala się jako różnicę wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego i dochodu osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku nie może być niższa niż 20 zł. Wprowadzono zasadę ustalającą minimalną kwotę zasiłku jako określony procent różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny. Procent ten wynosi:

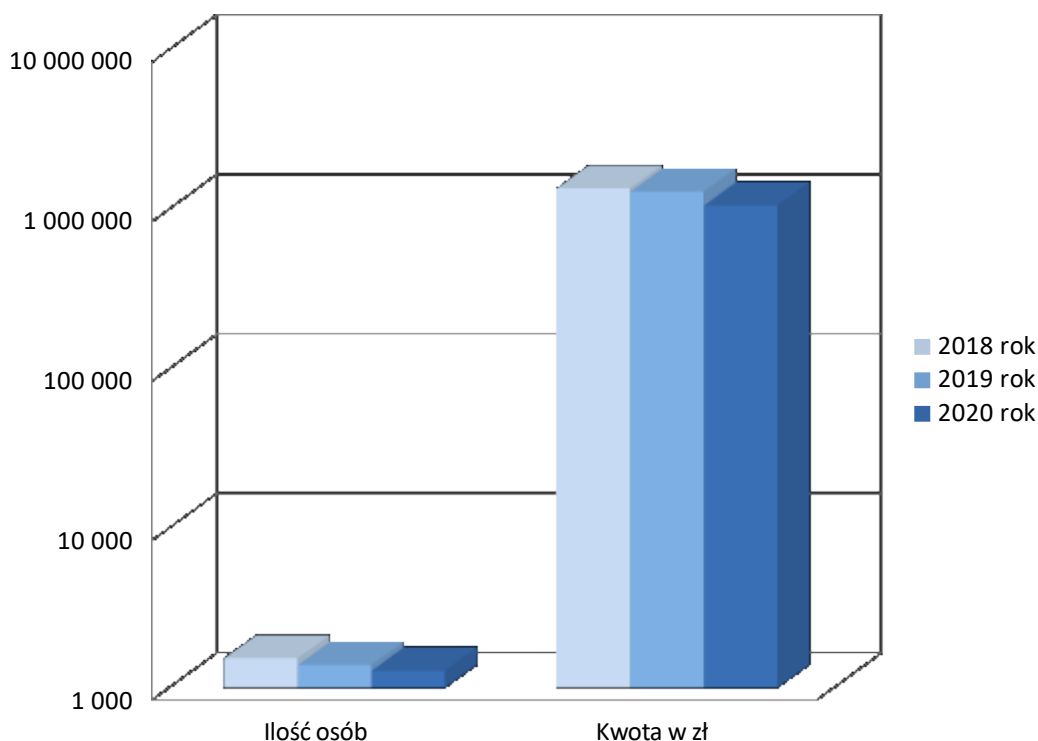
- w przypadku osoby samotnie gospodarującej 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- w przypadku rodziny 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Ta zasada to gwarancja wypłacenia 50% zasiłku okresowego, niemniej jednak ośrodek pomocy społecznej może wypłacać zasiłek w wysokości 100%, jeśli w swoim budżecie znajdzie na ten cel środki finansowe. W 2020 roku minimalna wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła 350,50 zł.

ZASIŁEK CELOWY

Pomoc w formie zasiłku celowego może być przyznana w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, np. na pokrycie kosztów leczenia, zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, kosztów drobnych remontów oraz sprawienia pogrzebu. W odróżnieniu od zasiłku okresowego jest to świadczenie jednorazowe, mające charakter uznaniowy. Wysokość przyznawanych osobom i rodzinom zasiłków celowych zależy od ilości i jakości potrzeb wszystkich osób kwalifikujących się do tej formy pomocy, środków finansowych będących w dyspozycji organu pomocy społecznej, ale przede wszystkim od sytuacji zdrowotnej, zawodowej i materialnej wnioskodawców.

Analizując poniższy wykres wnioskować należy, że liczba uprawnionych do przyznania zasiłku celowego, a wraz z nią kwota wydatkowana na ten cel wykazuje tendencję zniżkową. Powodem takiego stanu prawdopodobnie było wprowadzenie rządowego programu Rodzina 500 plus, bowiem rodziny wielodzietne korzystające z tego rodzaju wsparcia miały możliwość zakupu odzieży, obuwia, czy przyborów szkolnych dla dzieci. Znaczna część wydatkowanej kwoty to zasiłki celowe na dofinansowanie do zakupu węgla, bądź koksu oraz dofinansowanie opłat gazu i energii w celach grzewczych.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Problemy osób starszych obejmują trudności w codziennym funkcjonowaniu człowieka, są wynikiem fizjologicznych lub patologicznych procesów starzenia się i mogą wystąpić w różnych etapach starzenia się. Problemem rodziny natomiast są ograniczone możliwości świadczenia pomocy i opieki. Ograniczenia te są efektem obciążeń związanych z funkcjonowaniem rodziny lub patologii życia rodzinnego.

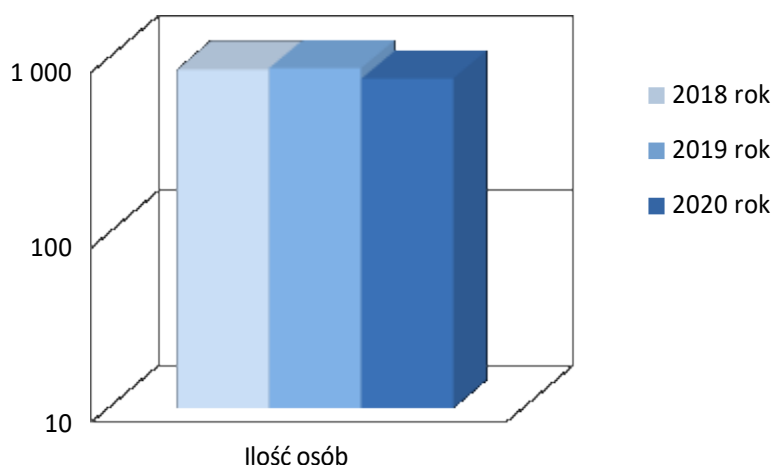
Zgodnie z art. 17 ust 11 ustawy o pomocy społecznej świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania należy do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym, realizowanym przez gminy. Ta forma pomocy adresowana jest do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być także przyznane osobie, która wymaga pomocy innych, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić, usługi te stanowią uzupełnienie pomocy, której nie jest w stanie zapewnić rodzina.

Zakres usług opiekuńczych może obejmować wykonywanie następujących czynności:

- 1) pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- 2) opiekę higieniczną,
- 3) zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- 4) zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Odpłatność za usługi opiekuńcze ustala się na podstawie obowiązującej uchwały Rady Miasta w Legnicy z dnia 24 października 2005 roku nr XXXIX/398/05 ze zm. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania świadczeń z pomocy społecznej oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za świadczenia z pomocy społecznej i trybu ich pobierania oraz uwzględniając sytuację dochodową rodziny/osoby. Cena za jedną godzinę usług opiekuńczych ustalona jest zgodnie z umową zawartą w trybie przetargu nieograniczonego. W roku 2018 cena za jedną godzinę świadczonych usług opiekuńczych wynosiła 19 zł, w roku 2019 wzrosła do 19,95 zł, a w 2020 roku koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 24,50 zł. Ilość osób korzystających z tej form pomocy oraz wydatki poniesione na ich realizację kształtowały się następująco:

- 2018 rok – 865 osób na kwotę 7 663 368 zł
- 2019 rok – 877 osób na kwotę 7 552 836 zł
- 2020 rok – 765 osób na kwotę 6 808 394 zł

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez jednostki samorządu terytorialnego. Wojewoda zapewnia środki finansowe na realizację zadania, ustala sposób jego realizacji oraz sprawuje nadzór nad wykonaniem tego zadania. Specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane są zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. 189 poz.1598) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych, dostosowany do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi może obejmować:

- 1) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- 2) pielęgnację - jako wspieranie procesu leczenia,
- 3) rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu.

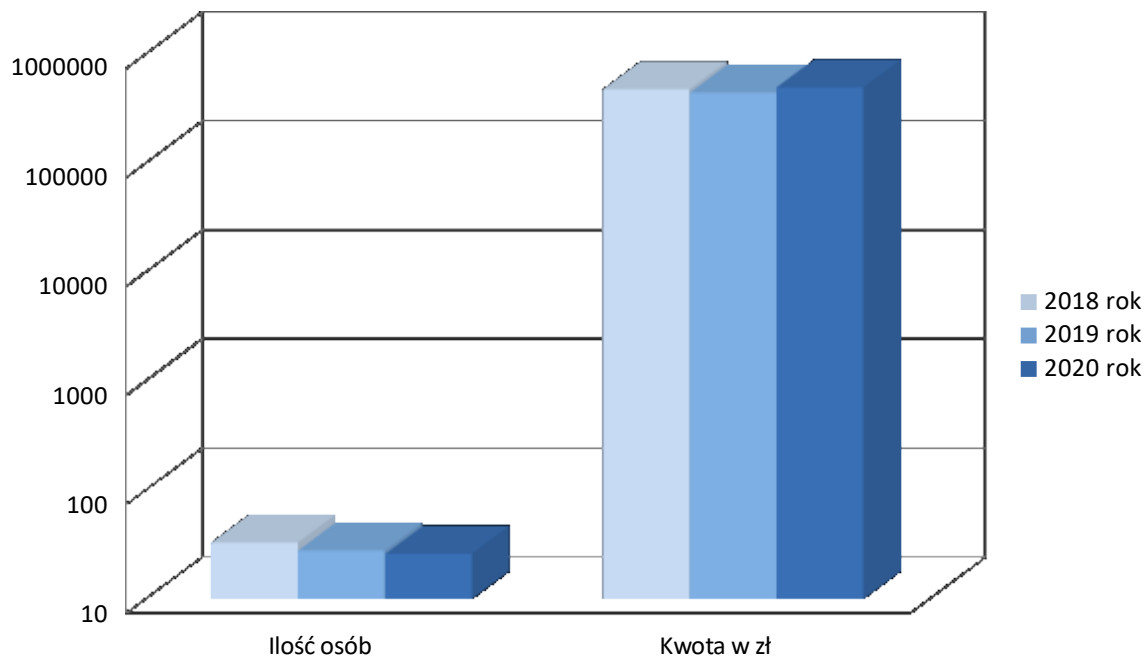
Specjalistyczne usługi opiekuńcze winny świadczyć osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć specjalistyczne usługi.

Odpłatność za świadczone specjalistyczne usługi ustala się uwzględniając sytuację dochodową rodziny/osoby oraz na podstawie wspomnianego wcześniej rozporządzenia. Cena za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych ustalana jest zgodnie z umową zawartą w trybie przetargu

nieograniczonego i w 2020 roku wynosiła 30 zł za jedną godzinę świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych. Dla porównania, w roku 2018 odpłatność za jedną godzinę świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 21 zł, a w roku 2019 była to kwota 22,05 zł. Odpłatność korzystających z tej formy pomocy jest uzależniona od osiągniętego przez osobę lub rodzinę dochodu i ulega zmianie wraz ze zmianą dochodu.

Na przestrzeni trzech ostatnich liczb osób korzystających z tej form pomocy oraz wydatki poniesione na ich realizację kształtowały się następująco:

- rok 2018 – 33 osoby, wydatkowano kwotę 478 242 zł
- rok 2019 – 28 osób, wydatkowano kwotę 442 232 zł
- rok 2020 – 26 osób, wydatkowano kwotę 493 404 zł

PROGRAM RZĄDOWY „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Wsparcie w formie posiłków na podstawie programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” udzielane jest dzieciom - do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom - do czasu zakończenia edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym oraz osobom i rodzinom spełniającym przesłanki, o których mowa w art. 7 ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, to jest osobom, których sytuacja jest w jakiś sposób trudna i skomplikowana. Szczególnej ochronie podlegają osoby samotne, w podeszłym wieku, chore i niepełnosprawne.

Na podstawie art. 48 ustawy o pomocy społecznej osobie lub rodzinie przysługuje prawo między innymi do posiłku jeżeli są tego pozbawione. W myśl art. 48 b ust. 2 ustawy, pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2014 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, osoby których dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego obowiązującego w pomocy społecznej, przysługuje prawo do pomocy w formie posiłku bez obciążenia zwrotem poniesionych na tę formę pomocy wydatków. Kwota 150% kryterium dochodowego na osobę samotnie gospodarującą od października 2018 roku wynosi 1 051,50 zł, a w przypadku rodziny to 792,00 zł na osobę w rodzinie.

PROGRAM RZĄDOWY „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”

Dnia 29 kwietnia 2019 roku Rada Miejska Legnicy podjęła uchwałę nr VII/115/19 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie zapewnienia posiłku na terenie Miasta Legnicy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Celem programu jest zapewnienie posiłku przede wszystkim dzieciom i uczniom, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, nie spełniającym warunków otrzymania pomocy, wskazanych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz nie spełniającym kryterium dochodowego w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 tejże ustawy, bez wydania decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego, pozwalające na niezwłoczne udzielenie wsparcia potrzebującym. Dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Liczba uczniów i dzieci, którym ma być udzielona taka forma pomocy nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie Miasta Legnicy w poprzednim

miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu 20% tej liczby z miesiąca czerwca. Program ten realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy we współpracy z jednostkami oświatowymi.

Uczniowie realizujący obowiązek szkolny lub obowiązek nauki spożywają posiłki w szkole (przedszkolu, żłobku). Jeżeli szkoła nie posiada warunków do przygotowania lub wydawania posiłków zapewnia się spożywanie posiłków poza szkołą. Właściwą organizację zajęć i opiekę w przypadku spożywania posiłków w czasie zajęć poza szkołą zapewnia dyrektor szkoły. Dzieciom spożywającym posiłki w szkole zapewnia się jednakowe posiłki pod względem ilościowym i jakościowym, z wyjątkiem posiłków w ramach diety.

Pomocą w formie dożywiania mogą być objęte również osoby dorosłe, które z takiej pomocy chcą skorzystać, po spełnieniu wymogów formalnych, jednak wiele osób pomimo ich spełnienia nie chciało skorzystać z pomocy oferowanej przez Ośrodek. Powodem była bardzo często niechęć do korzystania z pomocy społecznej (np. względy ambicjonalne). Osoby te deklarowały, że posiłki zapewniają sobie we własnym zakresie. W 2020 roku, poza pomocą w formie posiłków skierowanych dla dzieci, Ośrodek realizował tę formę pomocy w Schronisku dla Bezdomnych.

OPIEKUN PRAWNY

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd, wypłacane jest zgodnie z art. 36 pkt 1 lit. h ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Pokrywane jest ono z dochodów lub majątku osoby dla której opiekun jest ustanowiony. W sytuacji, gdy osoba ta nie posiada wystarczających dochodów lub majątku, wynagrodzenie to pokrywane jest ze środków publicznych, które wypłaca ośrodek pomocy społecznej w wysokości ustalonej przez sąd. Wynosi ono nie więcej niż 10% miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej podawanego przez GUS za okres poprzedzający jego przyznanie.

Przy ustalaniu prawa do świadczenia w formie wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji opiekuna prawnego organ pomocy społecznej zwolniony jest z konieczności przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego z potencjalnym opiekunem oraz wydania w tej sprawie decyzji administracyjnej. Jest to uzasadnione tym, że o jego przyznaniu oraz wysokości decyduje sąd. Taka zasada znacznie upraszcza procedurę jego wypłaty. Ponadto otrzymanie tego świadczenia nie jest uzależnione od osiągania dochodów spełniających kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej.

W roku 2020 wypłacono wynagrodzenia dla 46 opiekunów prawnych na kwotę 201 591 zł.

PROGRAM „OPIEKA WYTCNIENIOWA” – EDYCJA 2020

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020 stanowił kontynuację Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w tym zakresie. Opieka wytchnieniowa miała odciążyć opiekunów między innymi poprzez zapewnienie im wsparcia w wykonywaniu dotychczasowych obowiązków lub zapewnienie zastępstwa, dzięki któremu opiekunowie mogli dysponować czasem dla siebie, przeznaczyć go na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej służyła również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie mogli wykonywać swoich obowiązków.

Ważnym aspektem usługi opieki wytchnieniowej było również wzmocnienie osobistego potencjału członków rodzin, opiekunów zaangażowanych w sposób stały w codzienne wspomaganie osób niepełnosprawnych oraz ograniczenie wpływu na ich kondycję psychofizyczną wiążących się z tym obciążeń. Jest to istotne z uwagi na fakt, iż osoby te są w dużej mierze zdane na własne zasoby ze względu na utrudniony dostęp do specjalistycznego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego oraz wsparcia pozwalającego na podnoszenie swoich umiejętności w zakresie sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

Program zakładał wsparcie finansowe gmin/powiatów w zakresie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej zarówno w ramach pobytu dziennego i pobytu całodobowego jak i w formie specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego), a także poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniami równoważnymi.

Zapewnienie wsparcia w zakresie usługi opieki wytchnieniowej wpisany jest w główny cel powstałego w dniu 1 stycznia 2019 roku państwowego funduszu celowego pod nazwą Fundusz Solidarnościowy. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2192, z późn. zm.) celem Funduszu Solidarnościowego jest między innymi wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy program „Opieka wytchnieniowa” realizowany był w ramach pobytu dziennego, z którego skorzystało 19 osób. Na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 112 740 zł, z czego 80% stanowiła dotacja z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 90 192 zł, pozostałe 20% pochodziło ze środków własnych gminy i stanowiło kwotę 22 548 zł.

ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793) finansowanych ze środków publicznych, do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na zasadach określonych w ustawie mają prawo osoby inne, niż ubezpieczeni, posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe określone w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonych dla ubezpieczonych.

Świadczenie opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku, lub w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W 2020 roku wydano 403 decyzje przyznające prawo do świadczeń zdrowotnych oraz 29 decyzji odmawiających tego prawa.

POMOC INSTYTUCJONALNA

Dział Pomocy Instytucjonalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy przygotowuje decyzje kierujące mieszkańców Legnicy do:

- domów pomocy społecznej,
- Domu Dziennego Pobytu,
- Środowiskowego Domu Samopomocy,
- Schroniska dla Bezdomnych,
- Domu Samotnej Matki z Dzieckiem.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej w latach 2018-2020

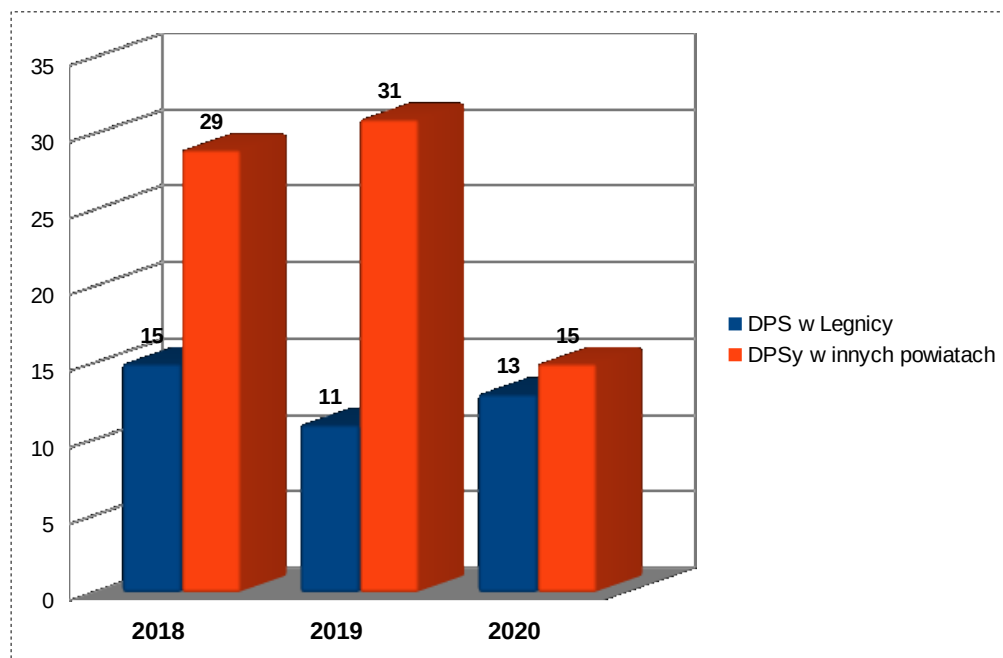
Rok	2018	2019	2020
Typ domu pomocy społecznej			
Dla osób przewlekle somatycznie chorych	44	42	28
Dla osób przewlekle psychicznie chorych	8	5	4
Dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	4	2	1
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	0	0	0
Dla osób w podeszłym wieku	4	0	0
Dla osób niepełnosprawnych fizycznie	0	0	0
Dla osób uzależnionych od alkoholu	0	0	0
Łącznie umieszczonych:	60	49	33

Zdecydowana większość, stanowiąca 85% wszystkich umieszczonych w domach pomocy społecznej, to osoby przewlekle somatycznie chore, choć ich liczba w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się o 14 osób. O jedną osobę mniej w stosunku do roku ubiegłego przyjęto do domu

pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. Niewątpliwie na spadek liczby osób umieszczonych w domach pomocy społecznej miała wpływ sytuacja epidemiologiczna w kraju. Wiele domów pomocy borykało się z walką z COVID-19 i wstrzymywało umieszczanie nowych mieszkańców. W roku 2020 w Domu Pomocy Społecznej w Legnicy przy ul. Grabskiego umieszczonych zostało 13 osób, to jest o 2 osoby więcej niż w roku poprzednim. Natomiast w domach pomocy społecznej dla somatycznie chorych w innych powiatach umieszczono 15 osób, w tym 14 osób w Domu Pomocy Społecznej „Prząśnik” w Brenniku koło Legnicy.

W roku 2020 w Domu Pomocy Społecznej „Prząśnik” w Brenniku gmina Ruja przebywało 75 legniczan, to jest o 6 mniej niż w roku ubiegłym. Na przekroju trzech ostatnich lat widoczna była stała tendencja wzrostowa przybywających do DPS „Prząśnik” osób przewlekle somatycznie chorych i malejąca - przybywających do Domu Pomocy Społecznej w Legnicy. W roku 2020 ten stan uległ odwróceniu, prawdopodobnie w związku z tym, że w Domu Pomocy Społecznej w Legnicy niemal przez cały rok nie odnotowano przypadku zakażenia koronawirusem i w miarę płynnie przyjmował nowych mieszkańców. Przypadki zakażeń pojawiły się dopiero w grudniu 2020 roku.

Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w latach 2018-2020

Liczba osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej w latach 2018-2020

Typ domu pomocy społecznej	Rok		
	2018	2019	2020
Dla osób przewlekle somatycznie chorych	37	37	27
Dla osób przewlekle psychicznie chorych	15	18	17
Dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	0	0
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	0	0	0
Dla osób w podeszłym wieku	1	3	1
Łącznie oczekujących	54	58	45

Spośród skierowanych w 2020 roku na przyjęcie do domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych oczekiwało 27 osób, w tym 20 osób na umieszczenie w DPS w Legnicy a 7 osób na przyjęcie do domów na terenie innych powiatów. Wśród 20 osób oczekujących na miejsce w DPS w Legnicy 13 osób na swoją prośbę odroczyło termin przybycia.

Czas oczekiwania na miejsce w DPS w Legnicy w poprzednich latach wynosił średnio sześć miesięcy, przy czym na dzień 31 grudnia 2020 roku Dom Pomocy Społecznej w Legnicy dysponował 14 wolnymi miejscami.

Wydłużyl się czas oczekiwania na miejsce w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych - średnio około pół roku. Na 8 wydanych decyzji kierujących w ostatnim roku przyjęto tylko jedną osobę. Na umieszczenie w domach pomocy społecznej oczekiwało jeszcze 17 osób, w tym 6 osób skierowanych przed rokiem 2019, które same odraczały termin zamieszkania w domu pomocy społecznej.

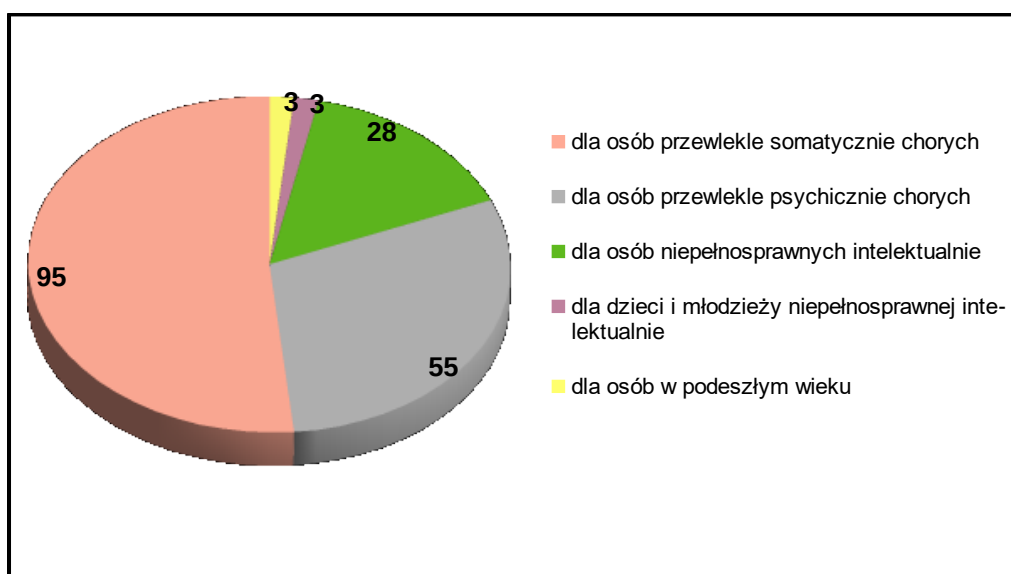
W roku 2020 skierowano i umieszczono w domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie 1 osobę. Od czterech lat do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy nie wpłynął żaden wniosek o przyjęcie dziecka niepełnosprawnego intelektualnie.

W 2020 roku, łącznie w 29 domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów przebywało 184 mieszkańców Legnicy, z których ponad połowa to osoby przewlekle somatycznie chore, 30% osoby przewlekle psychicznie chore, a 15% to dorośli niepełnosprawni intelektualnie. Niewielki odsetek legniczan, którym zapewniono opiekę poza miastem to osoby w podeszłym wieku oraz dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie.

Liczba mieszkańców Legnicy przebywających w latach 2018-2020 w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów

Wyszczególnienie	Rok		
	2018	2019	2020
Mieszkańcy Legnicy przebywający w DPS na terenie innych powiatów	196	198	184

Liczba mieszkańców przebywający w 2020 roku w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów z podziałem na typy domów

Środki z budżetu miasta na pokrycie kosztu pobytu mieszkańców miasta Legnicy umieszczonych w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów (w mln zł)

Wyszczególnienie	Rok		
	2018	2019	2020
Oplaty wniesione przez miasto Legnica	4 882 345 zł	5 525 001 zł	5 544 824 zł

Środki, które budżet miasta przeznacza na pokrycie kosztu pobytu mieszkańców Legnicy w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów, systematycznie wzrastały w poprzednich latach. W 2020 roku mimo corocznego wzrostu średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach pomocy społecznej, nastąpił spadek liczby osób przebywających w tych placówkach.

DOM DZIENNEGO POBYTU

Wśród priorytetowych celów polityki społecznej wobec osób starszych jest stworzenie odpowiednich warunków do aktywnego starzenia się. Dom Dziennego Pobytu realizuje zadania związane ze zwiększeniem aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym. Wypełnia zadania w ramach szeroko zakrojonej instytucjonalnej opieki nad starszymi członkami społeczeństwa, przeciwdziałania instytucjonalizacji, tak charakterystycznej dla osób przebywających w domach pomocy społecznej.

Dom Dziennego Pobytu jest placówką wsparcia dziennego, a sam pobyt w placówce jest nieodpłatny. Podstawowym zadaniem placówki jest przygotowanie gorącego posiłku dla seniorów, z którego w 2020 roku skorzystało łącznie 360 osób. Dodatkowo przygotowywane są kolacje, z których w 2020 roku skorzystały 24 osoby.

Posiłki świadczone w roku 2020 w ramach dziennego pobytu

Miejsce świadczenia usługi	Ilość osób korzystających z gorącego posiłku	Ilość osób korzystających z kolacji
Dom Dziennego Pobytu przy ul. Korfantego 1	213	12
Klub Seniora przy ul. Moniuszki 9	105	7
Posiłki z dowozem	42	5

W roku 2020 Dom wydał 48 969 obiadów na kwotę 336 668,40 zł oraz 2 950 kolacji na kwotę 10 423,10 zł. Łączna wartość wydanych posiłków ogółem wyniosła 347 091,50 zł.

Rozliczenie posiłków w DDP i Klubie Senior + za 2020 rok

Miesiąc	Rodzaj posiłku	Ilość wydanych posiłków			Łączna ilość posiłków	Wartość posiłków (w zł)	Ogólna wartość posiłków (w zł)
		w Domu Dziennego Pobytu	z dowozem	w Klubie Seniora+			
I	obiad	4 272	771	1 932	6 975	46 035,00	47 110,80
	kolacja	155	92	79	326	1 075,80	
II	obiad	4 213	790	1 882	6 885	45 441,00	46 681,80
	kolacja	181	100	95	376	1 240,80	
III	obiad	2 056	370	921	3 347	22 090,20	22 710,60

	kolacja	92	48	48	188	620,40	
IV	obiad	-	-	-	-	-	-
	kolacja	-	-	-	-	-	
V	obiad	-	-	-	-	-	-
	kolacja	-	-	-	-	-	
VI	obiad	2 977	792	1 504	5 273	34 801,80	35 871,00
	kolacja	145	100	79	324	1 069,20	
VII	obiad	3 313	840	1 891	6 044	39 890,40	41 164,20
	kolacja	173	101	112	386	1 273,80	
IX	obiad	3 047	735	1 693	5 475	36 135,00	37 346,10
	kolacja	194	78	95	367	1 211,10	
X	obiad	3 060	810	1 774	5 644	42 330,00	43 782,00
	kolacja	182	96	85	363	1 452,00	
XI	obiad	2 452	731	1 476	4 659	34 942,50	36 150,50
	kolacja	136	84	82	302	1 208,00	
XII	obiad	2 481	767	1 419	4 667	35 022,50	36 274,50
	kolacja	156	88	74	318	1 272	
Łącznie	obiady	27 871	6 606	14 492	48 969	336 668,40	347 091,50
	kolacje	1 414	787	749	2 950	10 423,10	

Zakres usług świadczonych przez DDP w 2020 roku obejmował przede wszystkim terapię zajęciową: aktywizację fizyczną i umysłową seniorów, zajęcia edukacyjne, rekreacyjne, prozdrowotne, jak i celebrację uroczystości. Ponadto, ze względu na przejawienie zainteresowania nowinkami technicznymi prowadzone były zajęcia z obsługi wybranych aplikacji mobilnych. Obchodzone były takie uroczystości, jak Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, popularne imieniny. Seniorzy uczestniczyli w tańcach na wieczorkach tanecznych. W karnawale organizowany był bal przebierańców.

Niestety od marca 2020 roku działalność Domu Dziennego Pobytu została mocno ograniczona z uwagi na epidemię COVID-19, niemniej jednak działalność Domu przyczyniła się do poprawy życia osób starszych przeciwdziałając samotności, uczuciu izolacji społecznej.

SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH I DOM SAMOTNEJ MATKI Z DZIECKIEM

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy przy ul. Przemysłowej 5 znajduje się Schronisko dla Bezdomnych i Dom Samotnej Matki z Dzieckiem. Placówka jest ośrodkiem wsparcia zapewniając przede wszystkim tymczasowe schronienie, posiłek i odzież osobom tego pozbawionym, jak i usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Do Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem przyjmowane są osoby bezdomne z terenu gminy Legnica, świadczona jest również krótkoterminowa pomoc osobom bezdomnym spoza Legnicy na zasadach określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej. Osoby, które przybywają do placówki mają zapewnione podstawowe usługi medyczne, kąpielowe, fryzjerskie i pralnicze. Warto zaznaczyć, że z usług pralniczych, kąpielowych i fryzjerskich oraz z pomocy w formie odzieży korzystają również najubożsi mieszkańcy Legnicy. Ośrodki czynne są całodobowo.

W 2020 roku Schronisko dla Bezdomnych dysponowało 54 miejscami, w tym 9 miejscami dla kobiet., natomiast Dom Samotnej Matki z Dzieckiem dysponował 8 miejscami dla matek z dziećmi.

W ciągu roku w placówce wydawanych było około 200 posiłków dziennie od poniedziałku do soboty, z których korzystali mieszkańcy placówki, jak również mieszkańcy Legnicy.

Z uwagi na fakt, iż osoby bezdomne wymagają bardzo zindywidualizowanego podejścia, pracownicy socjalni placówki przywiązywali dużą wagę do świadczenia pomocy w formie pracy socjalnej i towarzyszyli swoim podopiecznym w podejmowanych przez nich działaniach. Praca socjalna jest działalnością niewymierną, jednakże pracę pracowników socjalnych Schroniska i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem można przedstawić liczbowo w postaci poniższej tabeli.

Liczba osób objętych pracą socjalną w latach 2019-2020

L.p.	Elementy pracy socjalnej	Rok	
		2019	2020
1.	Złożenie wniosku o przydział mieszkania w ZGM /dopilnowanie aktualizacji wniosku/.	90	88
2.	Monitoring i pomoc mieszkańcom placówek w i zasiedleniu mieszkań	11	2
3.	Zawarcie kontraktów socjalnych	25	15
4.	Zawarcie Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności	1	1
5.	Doprowadzenie do ustalenia stopnia niepełnosprawności	17	20

6.	Ustalenie uprawnień do renty inwalidzkiej lub emerytury z ZUS	7	15
7.	Znalezienie zatrudnienia do odpowiedniego do stanu zdrowia	23	5
8.	Pomoc w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	35	35
9.	Doprowadzenie do zarejestrowania w PUP osób pozostających bez pracy	39	15
10.	Uzyskanie wsparcia w środowisku	18	11
11.	Uregulowanie sytuacji prawnej lokalu	3	4
12.	Wytypowanie osób do prac społecznie użytecznych	10	11
13.	Pomoc w przezwyciężeniu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	20	21
14.	Usprawnienie w załatwianiu spraw bieżących i urzędowych	20	22
15.	Pomoc w dotarciu do lekarza poradni specjalistycznej w celu diagnozy leczenia i rehabilitacji	14	21
16.	Wystąpienie do sądu o wgląd w sytuację rodziny	5	2
17.	Pomoc w nawiązaniu zerwanych więzi rodzinnych	9	7
18.	Uzyskanie sprzętu medycznego bądź ortopedycznego	10	20
19.	Uzyskanie dostępu do świadczeń zdrowotnych	39	37
20.	Zamówienie wizyty lekarza I-go kontaktu + teleporady	3	30
21.	Zorganizowanie pomocy w formie usług opiekuńczych	21	22
22.	Podjęcie leczenia Poradni Zdrowia Psychicznego	15	16
23.	Wystąpienie do Sądu o ubezwłasnowolnienie	3	1
24.	Pomoc w uzyskaniu miejsca w DPS	5	6
25.	Podjęcie leczenia odwykowego	13	5
26.	Wystąpienie o przymusowe leczenie	9	9
27.	Pomoc w załatwieniu detoksykacji	10	8
28.	Podjęcie terapii w MONAR	2	5
29.	Pomoc w dotarciu do odpowiedniej grupy wsparcia	13	3
30.	Współpraca z kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny	7	8
31.	Współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy funkcjonowania rodziny	6	6

32.	Współpraca z asystentem rodziny	4	3
33.	Zapewnienie ciepłych posiłków w szkołach dla dzieci	8	8
34.	Pomoc w uzyskiwaniu podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego dla osób opuszczających placówkę	10	2
35.	Wystąpienie do sądu o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej	1	1
36.	Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	1	1
37.	Kontakt z innymi ośrodkami pomocy społecznej w celu zapewnienia schronienia osobom bezdomnym spoza Legnicy	62	59
38.	Współpraca z innymi instytucjami pomocowymi tj. szpitale, stowarzyszenia, wolontariusze	54	43
39.	Wytypowanie dziecka na kolonię letnią	4	2
40.	Pomoc w zorganizowaniu opieki nad dzieckiem w czasie wykonywania pracy	4	3

Ponadto placówka pośredniczyła w przekazywaniu mebli, sprzętu AGD i odzieży osobom ubogim i potrzebującym tego rodzaju sprzętu. Dary pochodziły najczęściej od osób fizycznych - mieszkańców Legnicy. Przy Domu Samotnej Matki z Dzieckiem funkcjonuje Koło Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, którego członkami są pracownicy placówki.

W związku z sytuacją epidemiologiczną w roku 2020 z okazji Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia nie były organizowane - jak to miało miejsce w latach ubiegłych - śniadanie wielkanocne oraz wieczerza wigilijna - mieszkańcom placówki zostały przekazane paczki żywnościowe. Dzieci mieszkające w Domu Samotnej Matki otrzymały paczki mikołajkowe od Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, legnickiej Straży Miejskiej, wolontariatu pracowniczego firmy Raben, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Fundacji Orange oraz osób prywatnych wspierających placówkę.

Pracownicy współpracowali z Policją, Służbą Ochrony Kolei, Strażą Miejską, Polskim Czerwonym Krzyżem, Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej, Urzędem Miasta w Legnicy, Miejską Izbą Wytrzeźwień w Legnicy, Poradniami Zdrowia Psychicznego, Ośrodkami Terapii Uzależnień od Alkoholu, Miejskim Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, placówkami Służby Zdrowia i stowarzyszeniami działającymi na rzecz ludzi wykluczonych społecznie, jak również z Koordynatorem ds. Dzieci Krzywdzonych Wydziału ds. Nietletnich i Patologii KMP w Legnicy.

ŻŁOBKI

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy funkcjonują cztery żłobki oraz filia jednego z nich. Opieka w placówkach jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3. Żłobki miejskie w Legnicy przygotowane są na przyjęcie 440 dzieci.

Miniony rok, z uwagi na sytuację epidemiologiczną, był szczególny, także dla żłobków miejskich. Od 16 marca 2020 r., zgodnie z poleceniem Wojewody Dolnośląskiego, funkcjonowanie żłobków zostało zawieszono w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem wirusa Covid-19. Następnie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie czasowego ograniczenia form opieki nad dziećmi do wieku lat 3 w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, ograniczenie funkcjonowania żłobków zostało przedłużone do 26 kwietnia 2020 r. Kolejna nowelizacja przepisów, przedłużyła termin zawieszenia działalności placówek opieki dla dzieci do lat 3, do 5 maja 2020 r.

Od dnia 6 maja 2020 r. podmioty prowadzące żłobki, mogły indywidualnie podejmować decyzje o wznowieniu działalności ww. placówek, we ścisłej współpracy z powiatowymi służbami sanitarnymi oraz zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, zamieszczonymi na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W sytuacji ograniczenia działalności placówek, rodzice dzieci uczęszczających do żłobków, uprawnieni byli do zasiłku opiekuńczego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy we współpracy z Urzędem Miasta, zweryfikował możliwość realizacji wytycznych ministerstwa w przypadku uruchomienia żłobków, następnie zebrał informacje od rodziców o liczbie dzieci, które po otwarciu byłyby powierzone opiece. W powyższej sprawie intensywnie współpracowano również z inspekcją sanitarną.

W wyniku podjętych działań, Prezydent Legnicy podjął decyzję o wznowieniu działalności żłobków miejskich, od 18 maja 2020 r. Organizując opiekę dla dzieci do lat 3, zastosowane zostały wytyczne ministerstwa, między innymi: grupa dzieci wraz z opiekunami przebywa w wyznaczonej i stałej sali, do każdej grupy dzieci przyporządkowani są, w miarę możliwości organizacyjnych, ci sami opiekunowie. Przestrzegane są normy dotyczące powierzchni przypadającej na jedno dziecko. Opracowane zostały procedury dotyczące przyprowadzania i odbierania dzieci ze żłobków oraz dotyczące higieny i dezynfekcji pomieszczeń. Personel żłobków bezwzględnie przestrzega stosowania środków ochrony osobistej.

Rekrutacja do żłobków miejskich na kolejny rok szkolny, pomimo trudnej sytuacji miała miejsce, jak co roku, w kwietniu 2020 roku. Przebiegła sprawnie, bez problemów, w reżimie sanitarnym. W tym czasie zostało złożonych 291 kart zgłoszeniowych oraz 206 deklaracji

o kontynuacji pobytu dziecka w żłobku, na rok 2020/2021. Łącznie 497 rodzin było zainteresowanych pobylem dziecka w żłobku. Negatywnie rozpatrzono 32 karty, z uwagi na niespełnione kryteria przyjęcia np. brak zatrudnienia jednego z rodziców oraz 8 kart nie brało udziału w kwalifikacji, ponieważ zostały złożone więcej niż w jednym żłobku, w tym jedna po terminie. Ostatecznie do żłobków miejskich na rok 2020/2021 zostało przyjętych 457 dzieci.

W związku z rotacją dzieci w żłobkach, spowodowaną rezygnacją rodziców z usług placówek np. z uwagi na stan zdrowia dziecka, w ciągu 2020 roku odbywały się dodatkowe przyjęcia dzieci, poza rekrutacją. Ogółem z opieki w żłobkach miejskich, w okresie od stycznia do grudnia 2020 roku skorzystało 722 dzieci, z tego:

- w Żłobku Nr 1 – 159,
- w Żłobku Nr 2 – 149,
- w Żłobku Nr 3 – 159,
- w Filii Żłobka Nr 3 – 101,
- w Żłobku Nr 4 – 154.

W porównaniu z rokiem 2019 zainteresowanie żłobkami nieznacznie spadło, niewątpliwie miała na to wpływ sytuacja epidemiologiczna w kraju. Na dzień 31.12.2020 r. łącznie do wszystkich żłobków było zapisanych 416 dzieci.

W placówkach funkcjonowały dwie lub trzy grupy wiekowe, do których dzieci dobierane były pod względem wiekowym i rozwojowym. Przeciętnie w 2020 r. do jednego żłobka, dziennie uczęszczało 48 dzieci, natomiast do filii 28. Podczas pobytu w żłobku najmłodszy podopieczni mieli zapewnione cztery zdrowe i smaczne posiłki, zgodne z zasadami żywienia dzieci w tym przedziale wiekowym.

W 2020 roku, po dokonaniu analizy potrzeb rodziców dzieci oraz uwzględniając sytuację epidemiczną w kraju, zdecydowano o braku miesięcznej przerwy wakacyjnej w żłobkach. Wszystkie placówki były czynne w okresie wakacji. Niestety dwukrotnie tj. w okresie od 30.11.2020 r. do 4.12.2020 r. oraz od 17.12.2020 r. do 21.12.2020 r. za zgodą Prezydenta Miasta i po uzyskaniu opinii Powiatowego Inspektora Sanitarnego, zmuszeni byliśmy do czasowego ograniczenia funkcjonowania Filii Żłobka nr 3 przy ul. Krzemienieckiej 1, w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19.

W ciągu roku w żłobkach organizowane były w miarę możliwości imprezy okolicznościowe, takie jak: Dzień Dziecka, Dzień Babci, Mikołajki czy bal karnawałowy. Bardzo ważnym aspektem działalności żłobków była również współpraca z rodzicami. Wszystkie szczegóły związane z pobylem dziecka w żłobku były omawiane i wyjaśniane przy przyjęciu czy odbiorze dziecka z placówki, a potrzeby i problemy rozwiązywano na bieżąco. Dla rodziców dzieci, które zostały przyjęte od września 2020 roku, w tym roku nie zorganizowano tzw. „dni otwartych”, zasady funkcjonowania instytucji oraz jej specyfikę mogli poznać rozmawiając bezpośrednio z kierownikami żłobków.

Niestety z uwagi na bezpieczeństwo, nie było także możliwości zorganizowania warsztatów dla rodziców, których celem było kształtowanie prawidłowych postaw wobec przemocy. Bezpośredni nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem żłobków Legnicy sprawowali kierownicy poszczególnych placówek.

W 2020 roku łączny koszt utrzymania czterech żłobków miejskich w Legnicy wynosił 6 830 268,67 zł, z tego 10 615,18 zł przeznaczono na zakup środków ochrony osobistej, w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem wirusa Covid-19. Powyższe środki finansowe pochodziły z budżetu gminy Legnica. Inaczej sytuacja finansowa wyglądała w Filii Żłobka Nr 3 przy ul. Krzemienieckiej 1. W związku z przystąpieniem Gminy Legnica do Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2020 gmina Legnica otrzymała środki finansowe, w formie dotacji celowej w wysokości 84 240 zł na funkcjonowanie miejsc opieki. W ramach wkładu własnego, Gmina Legnica zobowiązana była przeznaczyć na funkcjonowanie Filii Żłobka Nr 3, 21 060 zł.

Wszyscy rodzice dzieci zobowiązani byli do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dziecka w żłobku. W 2020 roku opłata za pobyt dziecka w żłobku wynosiła 0,06% minimalnego wynagrodzenia za pracę (2 600 zł), za jedną godzinę pobytu dziecka w żłobku tj. 1,56 zł. W przypadku uczęszczania do żłobka więcej niż jednego dziecka z danej rodziny lub gdy rodzina posiadała Kartę Dużej Rodziny, ww. opłata ulegała obniżeniu o 50% za każde dziecko. W minionym roku z powyższej ulgi skorzystało 85 rodzin posiadających KDR i 33 opiekunów, których więcej niż jedno dziecko uczęszczało do danego żłobka. Natomiast opłata za wyżywienie dziecka w wynosiła 6 zł za każdy dzień pobytu dziecka w placówce. W przypadku nieobecności dziecka w żłobku przez kolejne 3 dni i dłużej, nie były pobierane obie opłaty.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zmagał się z rodzicami, którzy nie regulowali w terminie opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku. Na dzień 31 grudnia 2020 roku kwota zaległości w opłatach za żłobek wynosiła 34 460,33 zł. W związku z brakiem możliwości wyegzekwowania opłaty od rodziców 48 spraw zostało skierowanych do sądu, a 29 do egzekucji komorniczej.

W 2020 roku w miarę posiadanych środków finansowych na bieżąco wykonywane były naprawy, konserwacje urządzeń oraz niezbędne prace remontowe.

PIECZA ZASTĘPCZA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy jest wyznaczony przez Prezydenta Miasta na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W Ośrodku funkcjonuje Zespół ds. Pieczy Zastępczej, którego zadaniem jest opieka i wsparcie funkcjonujących w mieście rodzin zastępczych.

W 2020 roku w Legnicy funkcjonowało 170 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 242 dzieci i osób pełnoletnich.

Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze	152	162	170
Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	223	223	242

W 2020 roku, na podstawie postanowień sądu rodzinnego, w rodzinnej pieczy zastępczej w Legnicy umieszczono 50 dzieci: 16 dzieci interwencyjnie umieszczono w dwóch funkcjonujących na terenie miasta pogotowiach rodzinnych, utworzono 15 nowych rodzin zastępczych spokrewnionych, w których umieszczono 21 dzieci i 8 rodzin zastępczych niezawodowych, w których umieszczono 8 dzieci. Do Legnicy z innych powiatów przeprowadziły się trzy rodziny zastępcze z 5 podopiecznymi.

O umieszczeniu dzieci w rodzinie zastępczej decyduje sąd rodzinny, który przed wydaniem postanowienia o ustanowieniu rodziny zastępczej zwraca się do MOPS w Legnicy, jako organizatora pieczy zastępczej, o wydanie opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. W 2020 roku na wniosek Sądu Rejonowego w Legnicy, Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy wydał 30 opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą (dotyczących 44 osób - 16 osób samotnych i 14 par). Jednym z elementów opinii wydawanych do sądu jest opinia wystawiona przez psychologa dotycząca posiadanych przez kandydatów na rodzinę zastępczą predyspozycji oraz motywacji do pełnienia funkcji zastępczego środowiska rodzinnego. Dodatkowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przebadano piętnaście funkcjonujących w Legnicy rodzin zastępczych niezawodowych (łącznie 22 osoby - 8 osób samotnych, 7 par) oraz dwie rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego (4 osoby) i wydano stosowne opinie psychologiczne. Osoby badane zostały szczegółowo zapoznane z treścią opinii. Kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, jak i funkcjonujące niezawodowe rodziny zastępcze, zgodnie z zaleceniem sądu, brały udział w programie szkoleniowym PRIDE/Rodzinną Opieką Zastępczą. Z uwagi na rozprzestrzenianie się w Polsce wirusa SARS-COV-2, wywołującego zakaźną chorobę COVID-19, w trosce o bezpieczeństwo sanitarne, szkolenie Pride, mające charakter grupowy, rozpoczęte w październiku

2020 roku dla kandydatów na 7 nowych zastępczych środowisk rodzinnych zostało zawieszono.

W Legnicy funkcjonują trzy rodzaje rodzin zastępczych:

- 1) spokrewnione z dzieckiem,
- 2) niezawodowe,
- 3) zawodowe, pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Legnicy w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	107	108	112
Rodziny niezawodowe	43	52	56
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	2	2
Ogółem	152	162	170

W 2020 roku w legnickich rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało 23 dzieci w wieku do lat 7 (w tym 7 dzieci umieszczonych w latach poprzednich). Dzieci umieszczane były interwencyjnie, zgodnie z postanowieniem sądu do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej (w tym 7 dzieci urodzonych i pozostawionych przez matki w legnickim Szpitalu). W 2020 roku spośród 23 dzieci objętych opieką pogotowia rodzinnego, 10 dzieci zostało przysposobionych, 1 dziecko powróciło pod opiekę rodzica biologicznego, wobec 12 dzieci pozostających w pogotowiach rodzinnych sąd opiekuńczy nie zakończył prowadzonych postępowań.

Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy w 2020 roku prowadził grupowe spotkania dla wszystkich legnickich opiekunów zastępczych, mające na celu wzmocnienie zastępczych środowisk rodzinnych. Spotkania realizowane były na podstawie programów edukacyjno-wspierających zatwierdzonych przez dyrektora MOPS w Legnicy. Z uwagi na rozprzestrzenianie się w Polsce wirusa SARS-COV-2, wywołującego zakaźną chorobę COVID-19, w trosce o bezpieczeństwo sanitarne spotkania zostały zawieszono. Opiekunom zaproponowano telefoniczne wsparcie specjalistyczne. Spora grupa opiekunów skorzystała z tej formy kontaktu.

Dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych prowadzone było poradnictwo mające na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekunów zastępczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Legnickie rodziny zastępcze korzystały również z pomocy i poradnictwa specjalistycznego oferowanego przez MOPS w Legnicy.

W ramach edukowania dzieci, młodzieży, jak również dorosłych opiekunów w kierunku pokazywania alternatywnych, aktywnych form spędzania czasu wolnego pracownicy Zespołu do

Spraw Pieczy Zastępczej organizowali wspólne działania dla dzieci, młodzieży i opiekunów zastępczych:

- wyjścia na seanse filmowe, do legnickiego kina „Helios”,
- wyjścia na seanse filmowe, do kina „Piast” (głównie z opiekunami),
- wyjście do kręgielni,
- wyjście do legnickiego muzeum,
- plenerowe zajęcia sportowe,
- plenerowe zajęcia plastyczne,
- spotkania z opiekunami na terenie Palmiarni legnickiej.

Dla podopiecznych rodzin zastępczych do lat 7 organizowane były cyklicznie warsztaty artystyczne, na podstawie programu zatwierdzonego przez dyrektora MOPS w Legnicy. Do marca 2020 roku warsztaty organizowane były w siedzibie MOPS w Legnicy przy ul Okrzei 9, natomiast w okresie wakacji na terenie legnickiego parku. We wszelkie przedsięwzięcia angażowani byli opiekunowie rodzin zastępczych.

W 2020 roku Zespół ds. Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy kontynuował współpracę z Fundacją „Raduga”. Podopieczni legnickich rodzin zastępczych i ich opiekunowie korzystali z szerokiej oferty pomocy specjalistycznej i wsparcia w ramach Projektu współfinansowanego ze Środków EFS realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 „Zwrotnica – Rodzina na dobrym torze, program skierowany do rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym rodzin zastępczych”. Planuje się kontynuację współpracy w kolejnym roku.

W 2020 roku opieką 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 97 rodzin zastępczych, w których przebywało 151 dzieci i młodzieży.

Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i rodzin zastępczych objętych pomocą i wsparciem koordynatora w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	6	6	6
Liczba rodzin zastępczych objętych pomocą koordynatora	90	91	97

Rodziny zastępcze nie objęte pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej otrzymały pomoc i wsparcie w wypełnianiu zadań wynikających z pieczy zastępczej od pracowników socjalnych i pedagoga Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej.

Pracownicy Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej, dla każdego nowo umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka opracowali diagnozy psychofizyczne, a na ich podstawie indywidualne plany pomocy dziecku, które co pół roku były modyfikowane. Sytuacja każdego dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oceniana była na posiedzeniach. W 2020 roku odbyły się 293 posiedzenia w sprawie oceny sytuacji dziecka do lat 18, umieszczonego w rodzinie zastępczej. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka sformułowane były: opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz informacja o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i jego rodziny, które następnie zostały przesłane do właściwego sądu opiekuńczego. Z uwagi na rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego zakaźną chorobę COVID-19, od kwietnia 2020 roku oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych odbywały się bez bezpośredniego udziału opiekunów zastępczych, jedynie przy ich udziale telefonicznym. Dodatkowo, pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej dokonali 90 ocen rodzin zastępczych, biorąc pod uwagę predyspozycje do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakość wykonywanej pracy.

Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej współpracował także z Ośrodkiem Adopcyjnym Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu, do którego zgłoszono informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. W 2020 roku zgłoszono informacje o 19 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną (10 dzieci zakwalifikowano do adopcji, 3 dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji, odstąpiono od wszczęcia procedury kwalifikacyjnej w stosunku do 3 dzieci, wobec 3 dzieci trwa procedura kwalifikacyjna).

W 2020 roku legnickie zastępcze środowiska rodzinne spokrewnione, niezawodowe i zawodowe opuściło 30 wychowanków: 11 dzieci zostało przysposobionych, 1 dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej niezawodowej na terenie innego powiatu, 7 dzieci wróciło pod opiekę rodziców, tym 2 z uwagi na śmierć opiekuna, 11 pełnoletnich wychowanków usamodzielniało się.

Wszystkim rodzinom zastępczym udzielona została pomoc finansowa.

Wysokość świadczeń wypłaconych rodzinom zastępczym (w zł) w latach 2018-2020

L.p.	Rodzaj pomocy	2018	2019	2020
1	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, wraz z dodatkami	1 676 794,75	1 732 873,63	1 893 562,28
2	Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	8 277,00	6 900,00	4 300,00

3	Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.	9 900,00	3 800,00	750,00
4	Jednorazowe świadczenie pieniężne dla rodziny zastępczej zawodowej na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego	5 140,00	4 035,00	3 000,00
5	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej	20 998,40	24 199,91	40 756,18
6	Wynagrodzenie i dodatki wraz z pochodnymi, za wykonanie zadania rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	130 824,37	111 617,20	157 041,49
7	Świadczenie pieniężne za wykonanie zadania rodziny pomocowej	0,00	1 320,00	0,00
8	Wynagrodzenie za świadczenie usług - pomoc przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem i pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego i w rodzinie zastępczej niezawodowej	18 419,36	16 050,51	41 836,48
Ogółem		1 870 353,88	1 900 796,25	2 141 246,43

Pomocy finansowej i wsparcia udzielono także osobom pełnoletnim, które opuściły po osiągnięciu pełnoletniości rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, a także dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Wymieniona grupa podopiecznych skorzystała z pomocy pieniężnej na kontynuowane nauki, usamodzielnienie oraz z pomocy na zagospodarowanie.

Pomoc finansowa na kontynuowanie nauki w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób objętych pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki	Wysokość świadczenia (w zł)
2018	61	277 867,61
2019	61	245 246,10
2020	43	203 430,79

Pomoc finansowa na usamodzielnienie w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób objętych pomocą pieniężną na usamodzielnienie	Wysokość świadczenia (w zł)
2018	13	70 816,00
2019	11	62 453,00
2020	21	111 030,00

Pomoc finansowa na zagospodarowanie w latach 2018-2020

Rok	Liczba osób objętych pomocą na zagospodarowanie	Wysokość świadczenia (w zł)
2018	18	90 615,86
2019	15	75 000,00
2020	20	98 000,00

Przedstawione w powyższych tabelach świadczenia finansowe zostały pokryte z budżetu gminy Legnicy.

Dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzin zastępczych, umieszczone zostały w pieczy instytucjonalnej tj. w Pogotowiu Opiekuńczym przy ul. Wojska Polskiego, Domu Dziecka przy ul. Wandy, Centrum Opiekuńczo-Wychowawczym przy ul. Słubickiej lub w Rodzinnym Dom Dziecka przy ul. Heweliusza.

Interwencyjnie w 2020 roku w Pogotowiu Opiekuńczym w Legnicy umieszczono 40 dzieci, z tego 23 dzieci pochodzących z Legnicy i 17 dzieci pochodzących z innych powiatów.

W 2020 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Legnicą przebywało 34 legnickich dzieci, z czego 20 wychowanków opuściło placówki (4 wychowanków usamodzielniało się, 1 dziecko ze względu na sytuację zdrowotną zostało umieszczone w ZOL, 14 dzieci powróciło do Legnicy, gdzie zostało umieszczonych w legnickich placówkach, 1 wychowanek wrócił do domu).

Natomiast w rodzinach zastępczych poza Legnicą w 2020 roku przebywało 44 legnickich dzieci (1 dziecko powróciło do domu, a 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w Legnicy).

W związku z powyższym miasto Legnica na podstawie zawartych porozumień i umów, zobowiązane było do ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Liczba legnickich dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w latach 2018-2020 na podstawie zawartych porozumień

Rok	Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami	Wydatki poniesione za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami (w zł)
2018	41	1 462 637,36
2019	35	1 357 368,78
2020	34	935 171,51

Liczba legnickich dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w latach 2018-2020 na podstawie zawartych porozumień

Rok	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami	Wydatki poniesione za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami (w zł)
2018	43	433 247,48
2019	47	468 741,38
2020	44	546 166,77

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy prowadził także postępowania wobec rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, w sprawie ustalenia opłaty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt małoletnich w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba wydanych decyzji w latach 2018-2020

Rodzaj decyzji	2018	2019	2020
Decyzja w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej	226	212	152
Decyzja ustalająca opłatę za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej	12	12	34

W 2020 roku, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dyrektor MOPS w Legnicy wytoczył 8 powództw do Sądu Rejonowego w Legnicy o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz legnickich dzieci przebywających w rodzinnej

i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dodatkowo, na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia umieszczone w legnickiej rodzinie zastępczej, MOPS w Legnicy wypłacał dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł. Zadanie sfinansowane było z budżetu państwa.

Pomoc w formie dodatku wychowawczego świadczona dzieciom do 18 roku życia przebywającym w rodzinach zastępczych w latach 2018-2020

Rok	Liczba dzieci objętych programem	Wysokość wypłaconego dodatku wychowawczego (w zł)
2018	198	988 151,26
2019	202	973 275,31
2020	209	1 052 276,24

Ponadto, w związku ze zmianą przepisów prawa, od lipca 2019 roku na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej, wypłacany był dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego, stanowiący kwotę 500,00 zł. Dla dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego wypłacany był na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia dodatek do zryczałtowanej kwoty, w wysokości 500,00 zł. Świadczenia te również finansowane były z budżetu państwa .

Pomoc w formie dodatku wychowawczego świadczona dzieciom umieszczonym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Legnicy w latach 2019- 2020

Wyszczególnienie	2019	2020
Liczba dzieci, do 18 roku życia, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	80	110
Wysokość wypłaconego dodatku wychowawczego (w zł)	181 003,73	386 600,55

Pomoc w formie dodatku do zryczałtowanej kwoty dla dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w Legnicy w latach 2019- 2020

Wyszczególnienie	2019	2020
Liczba dzieci, do 18 roku życia, umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego	5	4
Wysokość wypłaconego dodatku do zryczałtowanej kwoty (w zł)	24 000,00	15 209,67

W 2020 roku Zespół do spraw Pieczy Zastępczej realizował również rządowy program pn. „Dobry start”, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie

szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, w części dotyczącej dzieci i osób uczących się do 20 roku życia lub do 24 roku życia w przypadku legitymowania się orzeczeniem o niepełnosprawności, przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Otrzymane wsparcie w ramach programu „Dobry start” przysługujące uczniom przebywającym w pieczy zastępczej w Legnicy się w latach 2018- 2020

Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba dzieci i osób uczących się, którym przyznano świadczenie	Wysokość wypłaconych świadczeń (w zł)
2018	131	225	67 500,00
2019	147	219	65 700,00
2020	149	222	66 600,00

W okresie od lipca do listopada 2020 r. gmina Legnica przystąpiła do Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”. Pieniądze na realizację Projektu pochodziły ze środków europejskich oraz z rezerwy dotacji celowej budżetu państwa i nie obejmowały wkładu własnego beneficjenta. Głównym celem Projektu było zapobieganie i ograniczanie skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej. W ramach pomocy w organizacji zdalnego nauczania dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz rodziny zastępcze otrzymały wsparcie poprzez zakup sprzętu komputerowego oraz środków ochrony indywidualnej, w tym zakup maseczek, rękawiczek i środków dezynfekcyjnych. Spośród legnickich rodzin zastępczych, 8 - w tym: 4 rodziny zastępcze spokrewnione i 4 rodziny zastępcze niezawodowe - otrzymały sprzęt komputerowy z oprogramowaniem. Natomiast środki ochrony osobistej otrzymało 148 rodzin zastępczych. Zadanie było koordynowane przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Urzędu Miasta Legnicy.

W minionym roku, w związku z deinstytucjonalizacją pieczy zastępczej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej borykał się z problemem zapewnienia dzieciom do lat 10 bezpiecznego miejsca poza rodziną, z uwagi na niemożność sprawowania opieki przez rodziców. Ww. problem nasilił się od lipca 2020 r. i trwa nadal. W legnickich placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z przepisami nie mogą przebywać bowiem dzieci od lat 10, powinny być one umieszczane w rodzinnej pieczy zastępczej. Niestety, kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe brakuje, pomimo trwającego nieustannie naboru oraz lokalnych i ogólnopolskich kampanii. Dwie funkcjonujące w naszym mieście zawodowe rodziny zastępcze, na dzień 31 grudnia 2020 r. opieką otaczały 12 dzieci. W każdej przebywało po 6 dzieci, opiekunowie nie są już w stanie zapewnić opieki większej liczbie dzieci. W związku narastającym problemem, zmuszeni byliśmy zapewnić 4 dzieci bezpieczne miejsce w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, co jest niezgodne z obowiązującymi

przepisami. Nie udało się bowiem, znaleźć dzieciom miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej poza Legnicą. Wszystkie powiaty w Polsce mają ten sam problem i nie były w stanie nam pomóc. Brak miejsc opieki dla dzieci do lat 10 w rodzinnej pieczy zastępczej jest jednym z najważniejszych problemów, które nurtują nas każdego dnia. Dotyczy on bowiem zapewnienia bezpiecznego miejsca dzieciom, których bezpieczeństwo i życie jest zagrożone.

ZESPÓŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

W 2020 roku do Zespołu Interwencji Kryzysowej w Legnicy zgłosiło się łącznie 478 osób, z których 399 to osoby dorosłe, a 79 osób to dzieci i młodzież. Z logopedą odbyło się łącznie 195 spotkań, który objął pomocą 40 dzieci (z 18 rodzicami był w stałym kontakcie) oraz 2058 spotkań z psychologiem. Najczęściej zgłaszanymi problemami były:

- trudności wychowawcze – 71 zgłoszeń
- przemoc w rodzinie – 69 zgłoszeń
- zaburzenia emocjonalne – 42 zgłoszenia
- stany lękowe, depresyjne, zaburzenia nerwicowe – 29 zgłoszeń
- konflikt małżeński i rodzinny – 21 zgłoszeń
- myśli samobójcze – 16 zgłoszeń
- uzależnienie/współuzależnienie – 12 zgłoszeń

Pomoc Zespołu Interwencji Kryzysowej świadczona w 2020 roku

L.p.	Formy udzielonej pomocy	Ilość spotkań
1.	Konsultacje w tym:	1 343
1.1	konsultacje indywidualne psychologiczne dla osób dorosłych	1 132
1.2	konsultacje psychologiczne dla dzieci i młodzieży	89
1.3.	konsultacje rodzinne	122
2.	Terapia indywidualna w tym:	627
2.1	terapia dla osób dorosłych	582
2.2	terapia dla dzieci i młodzieży	45
3.	Interwencje kryzysowe	88
RAZEM:		2 058

Od marca 2020 roku osoby zgłaszające się do Zespołu Interwencji Kryzysowej miały możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej i logopedycznej w formie telefonicznej i poprzez Skype. W okresie od 13 marca do 31 maja 2020 roku (I fala pandemii) specjaliści ośrodka objęli pomocą 87 osób, w tym 7 osób objętych kwarantanną. Psycholodzy ośrodka pełnili dyżury telefoniczne 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.

Praca Zespołu Interwencji Kryzysowej na rzecz innych jednostek organizacyjnych MOPS:

- 1) Dom Dziennego Pobytu i Klub Seniora: edukacja somatyczna – zajęcia ruchowe dla osób, które doświadczały chronicznych bólów kręgosłupa, głowy i stawów, przeszli wylew bądź udar. Celem zajęć było spowolnienie procesów starzenia się. Zajęcia prowadził psycholog w oparciu o nauki M. Feldenkraisa. Zajęcia zaplanowane zostały z częstotliwością raz na 2 tygodnie w Klubie Seniora i raz na tydzień w Domu Dziennego Pobytu. Edukacja somatyczna prowadzona była od stycznia do marca 2020 r. W Domu Dziennego Pobytu odbyło się w tym okresie 10 spotkań, w których uczestniczyły 4 osoby. W Klubie Seniora psycholog przeprowadził 3 zajęcia dla jednej osoby. Zajęcia ruchowe nie zostały jednak wznowione ze względów epidemiologicznych.
- 2) Schronisko dla Bezdomnych i Dom Samotnej Matki z Dzieckiem: dyżur psychologa – ustanowiony był w okresie od 08.09.2020 r. do 12.10.2020 r. Łącznie odbyło się 6 dyżurów, podczas których przeprowadzono 17 konsultacji z 11 mieszkańcami Schroniska dla Bezdomnych. Osoby te zgłaszały się na spotkania pod wpływem motywacji zewnętrznej. Problemy jakie były poruszane dotyczyły bezrobocia, uzależnienia, samotności, trudności w relacjach partnerskich, nadmiernych zachowań agresywnych. Natomiast kobiety przebywające w Domu Samotnej Matki z Dzieckiem nie wykazywały chęci do indywidualnej rozmowy z psychologiem. Planowane były spotkania warsztatowe dla matek w obszarze treningu umiejętności wychowawczych, treningu radzenia sobie z emocjami. Z powodu wprowadzonych w związku z pandemią ograniczeń dyżury psychologa w przedmiotowych jednostkach zostały wstrzymane.
- 3) asystent rodziny: grupa wsparcia dla asystentów rodziny - odbyło się 17 spotkań mających na celu wsparcie asystentów rodziny i interwizja przedstawianych przypadków. Spotkania odbywały się z częstotliwością dostosowaną do potrzeb grupy, zazwyczaj raz na dwa tygodnie.
- 4) Piecza Zastępcza: udział w posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Łącznie pracownik Zespołu Interwencji Kryzysowej uczestniczył w 30 posiedzeniach, z czego 21 odbyło się w trybie zdalnym.
- 5) żłobki: na zlecenie kierownika Żłobka Nr 4 odbyła się obserwacja dziecka podczas zabawy w grupie żłobkowej. Planowane na drugą połowę roku warsztaty dla rodziców „Matka-ojciec-dziecko - droga do poznania i twórczego rozwoju” nie odbyły się z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne związane z pandemią SARS-COV-2.

W 2020 roku w ramach ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie jeden raz w tygodniu odbywały się spotkania grupy psychoedukacyjnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Łącznie zaplanowanych było 50 spotkań, jednak z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne związane z pandemią SARS-COV-2 odbyło się ich tylko 14. Do grupy zgłosiło się łącznie 9 kobiet. W czasie pandemii osoby wykazujące chęć otrzymania wsparcia uzyskały informację o możliwości skorzystania z indywidualnych spotkań z psychologiem, na które zgłosiło się 5 kobiet.

W roku 2020 pracownicy Zespołu Interwencji Kryzysowej przeprowadzili warsztaty dla rodziców „Chcę zrozumieć moje dziecko”. Łącznie odbyło się 16 spotkań warsztatowych (4 spotkania w I połowie roku i 12 spotkań w okresie wrzesień-październik), w których uczestniczyło 17 osób. W związku z zagrożeniem epidemiologicznym związanym z pandemią SARS-COV-2 część warsztatów zaplanowanych zostało zawieszonych. Osoby zainteresowane rozwinięciem swoich umiejętności wychowawczych miały możliwość skorzystania z indywidualnych treningów umiejętności wychowawczych w formie zdalnej: telefonicznie lub poprzez Skype - również w okresie wakacyjnym. Z tej formy pomocy skorzystało 5 osób.

Ponadto w 2020 roku dla rodziców dzieci w wieku 1-6 planowane było przeprowadzenie warsztatów pod nazwą „Od niemowlaka do przedszkolaka – warsztaty w słusznej sprawie”, które miały rozpocząć się we wrześniu. Z uwagi na pandemię SARS-COV-2 spotkania warsztatowe nie odbyły się. Rodzice mogli jednak uzyskać pomoc w formie indywidualnej, z czego skorzystało 13 osób.

Działania Zespołu Interwencji Kryzysowej w 2020 r. w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- udział pracowników Zespołu Interwencji Kryzysowej w 72 posiedzeniach Grup Roboczych,
- indywidualne spotkania z psychologiem dla 50 osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- indywidualne spotkania z psychologiem dla 17 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

Pracownicy Zespołu Interwencji Kryzysowej systematycznie podnosili swoje kwalifikacje poprzez literaturę, filmy specjalistyczne, interwizje i superwizje własne.

PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy podejmował również działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego.

Powyższe zadanie było realizowane przez Ośrodek, w okresie od września do grudnia 2020 r. Do programu przystąpiło 9 mężczyzn. Pierwsze spotkanie grupowe odbyło się 8 września 2020 r. Niestety z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS Coovid-19, zajęcia z ww. programu od dnia 27 października 2020 r. zostały zawieszona, zgodnie z obowiązującymi przepisami. We wskazanym okresie odbyło się 7 spotkań. W sumie zrealizowanych zostało 28 na 60 godzin programu. Średnia frekwencja na zajęciach wynosiła 6 osób. Zajęcia prowadzone były przez dwóch trenerów, którzy posiadają zgodnie z przepisami kwalifikacje oraz ukończyli specjalistyczne szkolenie w tym zakresie.

Adresatami programu były osoby, które w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie zostały zobowiązane przez sąd do uczestnictwa w programie oraz osoby, których uczestnictwo w programie wynikało z osobistej decyzji. Spotkania miały miejsce raz w tygodniu i odbywały się w Domu Dziennego Pobytu MOPS przy ul. Korfantego 1. Program realizowany był w formie warsztatowej, metodami interaktywnymi z nastawieniem na przekazywanie doświadczeń praktycznych. Niestety z uwagi na fakt, iż realizacja programu, ze względów bezpieczeństwa uczestników i trenerów została zawieszona, żadna z osób nie ukończyła w roku 2020 programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadanie w całości finansowane było ze środków z budżetu państwa. Na jego realizację przeznaczono kwotę 9 250 zł. Niewykorzystaną kwotę w wysokości 4 449,87 zł. zwrócono na konto Urzędu Miasta Legnicy.

OŚRODEK POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży podejmował działania mające na celu przywrócenie rodzinom zdolności do realizacji swoich podstawowych funkcji. Praca w Ośrodku prowadzona była dwukierunkowo: jako pomoc dziecku w przezwyciężaniu trudności szkolnych, rówieśniczych, emocjonalnych oraz pomoc skierowana do rodziców i opiekunów. Z różnych form pomocy ośrodka skorzystały 284 osoby, w tym 217 dzieci i 67 osób dorosłych.

Praca opiekuńczo-wychowawcza prowadzona była w dwóch grupach wychowawczych: młodszej, dla dzieci w wieku 7-11 lat, do której uczęszczało 30 dzieci, oraz starszej, dla dzieci i młodzieży w wieku 12-18 lat, do której uczęszczało 44 osoby. W ciągu roku miała miejsce rotacja dzieci i młodzieży, ograniczanie ilości dzieci w grupach, czasowe wyłączenia z bezpośredniej pracy z podopiecznymi. Sytuacja ta była spowodowana obowiązującymi ograniczeniami, nakazami i zakazami w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Zajęcia specjalistyczne zorganizowane w Ośrodku w 2020 roku

L.p.	Rodzaj zajęć	Liczba dzieci biorących udział w zajęciach
1.	Terapia pedagogiczna	44
2.	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla klas I-III	19
3.	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki	46
4.	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego	45
5.	Socjoterapia - 4 grupy terapeutyczne	50
6.	Indywidualne konsultacje psychologiczne	32

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży realizował zadania polegające na:

- objęciu dzieci i młodzieży opieką i wychowaniem w celu wsparcia rodziny przeżywającej różnego rodzaju trudności,
- pomocy w nauce, stworzeniu warunków do nauki, pomocy w uzupełnianiu zaległości w nauce, również w formie zdalnej,
- prowadzeniu zajęć profilaktycznych (profilaktyka uzależnień),

- organizacji czasu wolnego, odpowiednich zabaw, zajęć rekreacyjno-sportowych, zajęć kulturalnych
- organizacji zajęć integracyjnych z innymi dziećmi (akcje społeczne, pikniki, wycieczki itp.),
- stwarzaniu warunków sprzyjających zaspokojeniu potrzeb poczucia bezpieczeństwa, akceptacji, zrozumienia, wyrażania własnego potencjału twórczego, wszechstronnego rozwoju osobowości,
- korekcie dysfunkcyjnych postaw i zachowań ze szczególnym uwzględnieniem łamania stereotypów dotyczących równości płci,
- włączaniu dzieci w społeczność oraz zapobieganiu izolacji i segregacji społecznej,
- wzmocnieniu poczucia przynależności do grupy, budowaniu wiary w siebie i własne możliwości,
- wyrobieniu właściwych nawyków higienicznych,
- pracy z rodziną a w szczególności rozwijaniu jej umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- współpracy z placówkami oświatowymi, sądem, kuratorami, poradniami, placówkami leczniczymi,
- prowadzeniu innych zajęć adekwatnie do zachodzących potrzeb.

W roku 2020 realizacja wymienionych zadań przybierała różnorodne formy pracy opiekuńczo-wychowawczej, wśród nich wymienić należy: zajęcia rekreacyjne, zabawy zespołowe, zajęcia sportowe, zajęcia taneczne, gry strategiczne, zajęcia modelarskie, kącik bajkowo-filmowy, kącik muzyczny, zajęcia plastyczne, zajęcia ekologiczne. Niestety część z planowanych przedsięwzięć uległa istotnym zmianom, z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne, związane z pandemią SARS-COV-2. Wiązało się to również z przerwami w bezpośredniej pracy z dziećmi od 12.03.2020 r. – 29.05.2020 r. i od 26.10.2020 r. do 31.12.2020 r. W tych okresach pracownicy Ośrodka realizowali swoje obowiązki poprzez kontakty telefoniczne, pracę zdalną oraz spotkania i konsultacje indywidualne, zostali również zaangażowani do prac administracyjno–porządkowych, archiwizowania dokumentacji, przygotowywania paczek żywnościowych i pakietów edukacyjnych, które były sukcesywnie wręczane podopiecznym.

Celem zajęć organizowanych w Ośrodku było kształtowanie potrzeby rozwijania zainteresowań, pobudzanie do aktywności twórczej i społecznej. Odbyły się cztery spotkania w formie warsztatów edukacyjno-artystycznych: pt. „Poznajmy Włochy”, „Pierwsza pomoc dla dzieci”, „Warsztaty ekologiczne”, warsztaty pn. „Roboklocki”. Dzieci były współorganizatorami różnych imprez okolicznościowych, między innymi z okazji: Walentynek, „Muzycznego Dnia Kobiet”, podczas którego prezentowali swoje umiejętności zaproszonym gościom, a muzykę na żywo zapewnił rodzic jednego z uczestników Ośrodka Pomocy Terapeutycznej. Dzieci uczestniczyły w wycieczkach do ośrodka rekreacyjnego „Posejdon” w Kunicach, gdzie miały możliwość korzystania ze sprzętu wodnego oraz instruktażu żeglarskiego, wycieczek do gospodarstwa agroturystycznego „U Babuni”

w Jarosławce. W Ośrodku obchodzono Dzień Chłopaka, Święto Pieczonego Ziemniaka., Andrzejki itp. Podopieczni uczestniczyli w projekcjach kinowych, odwiedzili park zabaw Play City, obejrzeni spektakl pt. „W krainie uciekołków” przygotowany przez teatr „A-ku-ku”. Wzięli udział w konkursie plastycznym organizowanym przez Ośrodek Pomocy Terapeutycznej pod nazwą „Mikołajki jak z bajki” i „Magiczna zima”.

Podopieczni wspierani przez wychowawców włączyli się do uczestnictwa w kampanii profilaktycznej pn. "Trzeźwy umysł", która obejmowała: konkurs plastyczno-literacki pt. „Wehikuł czasu” i krzyżówkę pt. „Wysył główkę – rozwiąż krzyżówkę”, konkurs plastyczny „Sport to zdrowie – pocztówka do przyjaciela” oraz kolaż zdjęć pt. „Tymek i Tola na ekologicznej ścieżce”.

Praca dydaktyczna z wychowankami ośrodka nie jest prostym zadaniem, ponieważ podopieczni nie mają nawyku systematycznego odrabiania zadań domowych, nie prowadzą zeszytów, nie noszą podręczników. Ich braki materiału szkolnego są bardzo duże. Dzieciom brakowało chęci i motywacji do nauki, a rodzice nie zawsze przywiązywali wagę do ich edukacji. W nowych realiach dotyczących obostrzeń związanych z pandemią, wymogiem pozostania w domu, przejścia szkół na naukę zdalną, tych trudności jeszcze przybyło. Dzieci i ich rodzice wymagali czasu na zaadoptowanie się do nowej sytuacji. W przypadku dzieci starszych, praca dydaktyczna polegała na odrabianiu zadań, uzupełnianiu ćwiczeń, pisaniu różnych form wypowiedzi, utrwalaniu materiału, przygotowywaniu się do sprawdzianów, pisaniu testów. W młodszej grupie wiekowej zajęcia obejmowały naukę pisania, czytania i liczenia. Szczególny nacisk kładziony był na wdrażanie dziecka do systematycznego i samodzielnego odrabiania zadań domowych, nauki pracy z podręcznikiem, prowadzenia zeszytów i ćwiczeń, poszerzania wiedzy i zainteresowań wychowanków.

W zajęciach terapii pedagogicznej uczestniczyły dzieci, u których stwierdzono obniżone funkcje percepcyjno-motoryczne, obniżone funkcje w zakresie percepcji słuchowej i wzrokowej oraz inne trudności rozwojowe. W ramach pracy z psychologiem organizowane były konsultacje indywidualne dla dzieci i młodzieży, mające na celu wspieranie ich rozwoju emocjonalnego oraz zajęcia socjoterapeutyczne, ukierunkowane na rozwijanie ich kompetencji społecznych. Metody pracy i omawiane zagadnienia dostosowane były do wieku i potrzeb dzieci. Psycholog Ośrodka Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży pracował również z rodzicami dzieci uczęszczających na zajęcia, jak i osobami dorosłymi zgłaszającymi się do Ośrodka z trudnościami wymagającymi konsultacji psychologicznej. W większości przypadków problemy dotyczyły spraw wychowawczych.

W ramach programu profilaktycznego "Siła tkwi w nas" w Ośrodku prowadzone było dożywianie dzieci i młodzieży w formie podwieczorków. W okresie listopada i grudnia 2020 roku, kiedy z uwagi na obostrzenia i rekomendacje związane z pandemią dzieci nie mogły przebywać w placówce, przygotowano dla nich paczki żywnościowe. W ramach realizacji ww. programu w okresie ferii zimowych i letnich w których uczestniczyło łącznie 99 dzieci, zorganizowany był

odrębny program kulturalno-rekreacyjny, obejmujący różnego rodzaju zajęcia i wyjazdy.

Stałym elementem pracy ośrodka była też systematyczna współpraca kadry pedagogicznej z rodzicami. Podczas rozmów telefonicznych oraz spotkań indywidualnych z rodzicami, omawiane były bieżące sprawy i sytuacje dotyczące dziecka. Rodzice mieli możliwość uzyskania informacji o postępach i sukcesach dzieci, o zmianach jakie w nich zachodzą, przyczynach powodujących nieprawidłowe zachowania mogli uzyskać pomoc i wsparcie.

W związku z bardzo ograniczonym dostępem do oferty szkoleniowej w formie bezpośredniej, ze szkoleń doskonalących kompetencje zawodowe w 2020 roku skorzystało jedynie dwóch pracowników, a były to "Warsztaty rozwoju kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia interwencji kryzysowej". Szkolenie organizowane było przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu (60 godzin). Ponadto w okresie pracy zdalnej, pracownicy OPT mieli możliwość podnoszenia swoich kompetencji zawodowych poprzez samokształcenie i pracę własną.

DODATEK MIESZKANIOWY

Zasady, tryb przyznawania i wysokość tego świadczenia zostały określone w aktualnie obowiązującej ustawie z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (j. t. Dz. U. z 2019 r., poz. 2133 ze zm.). Ustawa określa zarówno przesłanki przyznania dodatku, jak również sposób ustalania jego wysokości. Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, które posiadają tytuł prawny do zajmowanego lokalu, spełniają kryterium metrażowe i dochodowe. Łączne spełnienie tych warunków stanowi podstawę do uzyskania pomocy w formie dofinansowania do wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

O przyznanie dodatku mieszkaniowego mogą starać się:

- osoby będące najemcą lub podnajemcą lokali mieszkalnych;
- osoby mieszkające w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osoby mieszkające w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność oraz właściciele samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osoby zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekujące na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. W celu zachowania ciągłości dofinansowania do czynszu ponowny wniosek o dodatek mieszkaniowy należy złożyć w szóstym miesiącu korzystania z dodatku.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o dodatkach mieszkaniowych, normatywna powierzchnia użytkowa lokalu w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać 35 m² – dla 1 osoby, 40 m² – dla 2 osób, 45 m² – dla 3 osób, 55m² – dla 4 osób, 65 m² – dla 5 osób, 70 m² – dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię o 5 m². Normatywną powierzchnię zwiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, jeżeli jej niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Dodatek mieszkaniowy przysługuje także, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%. Kolejne kryterium jakie powinna spełniać osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy

związany jest z dochodami, jakie uzyskują członkowie jej gospodarstwa domowego.

Przy wydawaniu decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego uwzględnia się kwotę najniższej emerytury obowiązującą w dniu złożenia wniosku. Od 1 marca 2020 roku wynosiła ona 1 200,00 zł, co stanowiło podstawę do obliczania kryterium dochodowego. Dodatek mieszkaniowy przysługiwał, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekraczał 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym, tj. 1 925,00 zł i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, tj. 1 375,00 zł, obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

W 2020 roku wydano 1 791 decyzji dotyczących dodatków mieszkaniowych, w tym 1 685 decyzji pozytywnych, 97 decyzji odmownych z uwagi na niespełnienie kryteriów zawartych w ustawie o dodatkach mieszkaniowych oraz 9 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego. Wśród wydanych decyzji pozytywnych było:

- 766 decyzji przyznających dodatki na lokale komunalne;
- 559 decyzji przyznających dodatki na lokale spółdzielcze;
- 360 decyzji przyznających dodatki na pozostałe lokale, w tym zakładowe.

W sytuacjach braku dokonywania regularnych opłat czynszowych przez osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy, na wnioski zarządców wstrzymywano dodatek mieszkaniowy. W 2020 roku wydano 88 decyzji wstrzymujących wypłatę dodatków mieszkaniowych.

W celu weryfikacji danych zawartych we wnioskach o przyznanie tej formy pomocy, przepisy dopuszczają przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o dodatek mieszkaniowy. Wywiad środowiskowy przeprowadzany jest wybiórczo przez pracownika Działu Dodatków Mieszkaniowych posiadającego upoważnienie Prezydenta Miasta Legnicy - nie ma wymogu, aby był to pracownik socjalny. W trakcie wywiadu pracownik może zażądać od wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego złożenia pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia o stanie majątkowym, zawierającego w szczególności dane dotyczące posiadanych ruchomości i nieruchomości oraz zasobów pieniężnych. Odmowa złożenia takiego oświadczenia stanowi podstawę do wydania decyzji o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego. W roku 2020 wytypowano 23 środowiska do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Przeprowadzono 21 wywiadów - w dwóch przypadkach nie zastano wnioskodawców w miejscu ich zamieszkania, co skutkowało wydaniem decyzji odmownych ze względu na uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu i nie złożenie oświadczenia o stanie majątkowym.

W 2020 roku wypłacono 10 300 dodatków mieszkaniowych na kwotę 2 293 407,29 zł.

Dodatki mieszkaniowe w latach 2018-2020

Rok	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba gospodarstw domowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)
2018	13 764	1 147	2 779 162,53
2019	11 932	994	2 414 532,52
2020	10 300	858	2 293 407,29

Od kilku lat obserwuje się stały spadek liczby wypłaconych dodatków mieszkaniowych, liczby gospodarstw domowych korzystających z tej formy pomocy oraz kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych. Zjawisko to jest efektem wzrostu dochodów rodzin ubiegających się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, a w konsekwencji przekraczanie kryterium dochodowego, jak i zmniejszenia wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania u osób, które wykupiły gminne lokale mieszkalne na własność.

ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Zryczałtowany dodatek energetyczny został wprowadzony ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne (j. t. Dz. U. z 2019 r., poz. 755 ze zm.) i obowiązuje od 1 stycznia 2014 r. Wypłata zryczałtowanego dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy.

Zgodnie z powołaną wyżej ustawą zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, to jest osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Minister właściwy do spraw energii w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku w drodze obwieszczenia ogłasza wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy, biorąc pod uwagę środki przewidziane na ten cel w ustawie budżetowej. Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2019 r. do 30 kwietnia 2020 r., wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosiła 11,37 zł/miesiąc;

- składającego się z 2 do 4 osób wynosiła 15,80 zł/miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosiła 18,96 zł/miesiąc.

Natomiast zgodnie z obwieszczeniem Ministra Klimatu z dnia 10 kwietnia 2020 roku w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2020 r. do 30 kwietnia 2021 r., wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną to 10,94 zł/miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób to 15,19 zł/miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób to 18,23 zł/miesiąc.

W roku 2020 wydano 285 decyzji dotyczących zryczałtowanych dodatków energetycznych, w tym dwie decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie przyznania zryczałtowanego dodatku energetycznego. Wśród decyzji przyznających dodatek energetyczny było:

- 160 decyzji przyznających dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych prowadzonych przez osoby samotne;
- 108 decyzji przyznających dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych składających się z 2 do 4 osób;
- 15 decyzji przyznających dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych składających się z co najmniej 5 osób.

W roku 2020 wypłacono 1 330 zryczałtowanych dodatków energetycznych na kwotę 17 586,51 zł. Koszt realizacji wypłat zryczałtowanych dodatków energetycznych wyniósł natomiast 351,73 zł.

Zryczałtowane dodatki energetyczne w latach 2018-2020

Rok	Liczba wypłaconych zryczałtowanych dodatków energetycznych	Liczba gospodarstw domowych	Kwota wypłaconych zryczałtowanych dodatków energetycznych (w zł)
2018	1 888	254	25 996,01 zł
2019	1 765	216	23 708,69 zł
2020	1 330	185	17 586,51 zł

Wskazać należy również, że w 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało jedynie 185 gospodarstw domowych. Na taką sytuację wpłynęło małe zainteresowanie osób uprawnionych do otrzymywania zryczałtowanego dodatku energetycznego, spowodowane głównie niskimi kwotami tego świadczenia.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych, a także zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń określa ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Świadczenia rodzinne skierowane są do rodzin najuboższych oraz rodzin średnio zamożnych mających na utrzymaniu dzieci, a ich celem jest uzupełnianie dochodów rodzin tak, aby pozwalały częściowo zrekompensować koszty pojawienia się dziecka w rodzinie, jego utrzymania i edukacji.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy)
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe)
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej, i spełniają wszystkie ustawowe warunki, od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczeń.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego jest przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe dla rodzin ubiegających się o przyznanie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego wynosi 674 zł na osobę i 764 zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Kryterium dochodowe uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wynosi 1 922,00 zł na osobę. Obowiązuje również kryterium dochodowe przy ubieganiu się o specjalny zasiłek opiekuńczy – dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty 764 zł.

Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych, z wyjątkiem świadczenia pielęgnacyjnego, podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Ostatnia weryfikacja miała miejsce 1 listopada 2018 r. Niezależnie od

wysokości dochodu rodziny przyznawane są: świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne.

ZASIŁEK RODZINNY ORAZ DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że w pierwszej kolejności do łżenia na utrzymanie dzieci zobowiązani są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W przypadku prawa do zasiłku rodzinnego dla osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest na roczne okresy zasiłkowe od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie, dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2020 roku wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie :

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba, która ma ustalone prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- 1) dodatek z tytułu urodzenia dziecka (1000 zł – świadczenie jednorazowe),
- 2) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie),
- 3) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka w kwocie 193 zł miesięcznie na dziecko (nie więcej niż na dwoje dzieci); w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł (nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci),
- 4) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie uprawnione do zasiłku (95 zł miesięcznie),
- 5) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90 zł miesięcznie na

- dziecko do 5 roku życia i 110 zł miesięcznie na dziecko powyżej 5 roku życia),
- 6) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (113 zł miesięcznie na zamieszkanie w miejscowości, w której mieści się siedziba szkoły i 69 zł miesięcznie na dojazd do szkoły poza miejsce zamieszkania),
 - 7) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł - świadczenie przyznawane jednorazowo w okresie zasiłkowym).

Poszczególne świadczenia rodzinne mają różny charakter: w większości wypłacane są na określony okres zasiłkowy, ale również jednorazowo (dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka) lub raz w ciągu pewnego okresu (dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego). Część świadczeń rodzinnych występuje samoistnie (zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), natomiast otrzymanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

W ramach świadczeń rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawany jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Świadczenie to przeznaczone jest dla dzieci i osób powyżej 16 roku życia niepełnosprawnych w stopniu znacznym (w niektórych przypadkach również w stopniu umiarkowanym) oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby pobierające dodatek pielęgnacyjny przy emeryturze lub rencie wypłacanej z organu emerytalno-rentowego. Do 31.10.2019 r. zasiłek pielęgnacyjny wynosił 184,42 zł miesięcznie, a od 01.11.2019 r. wzrósł do 215,84 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- 4) innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami

konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Wartym podkreślenia jest fakt, że świadczenie pielęgnacyjne jest jedynym świadczeniem rodzinnym, którego wysokość, w drodze obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, podlega corocznej waloryzacji (od 1 stycznia) o wskaźnik waloryzacji określony w ustawie o świadczeniach rodzinnych. W roku 2018 wysokość świadczenia wynosiła 1 477 zł, w roku 2019 była to kwota 1 583 zł, natomiast od 1 stycznia 2020 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 1 830 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

O specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegać się mogą osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny w stosunku do osoby wymagającej opieki. Od 01.11.2018 r. wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego to kwota 620 zł miesięcznie, gdzie do 31.10.2018 r., obowiązywała kwota 520 zł miesięcznie.

Zasiłki dla opiekunów, wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku, przysługują osobom, które z dniem 1 lipca 2013 r. utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia. Wysokość świadczenia kształtuje się na poziomie specjalnego zasiłku opiekuńczego. W roku 2020 ze środków finansowych budżetu państwa przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych wypłacano.

W 2020 roku opłacane były również **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe** za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego oraz odpowiednio specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia *) z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń społecznych i nie dłużej niż przez okres na jaki ustalono prawo do

ww. świadczeń. Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

*) tj. 20-letni okres składkowy i nieskładkowy w przypadku kobiet i 25-letni okres składkowy i nieskładkowy w przypadku mężczyzn.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna nie podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000 zł na jedno dziecko jeżeli dochód rodziny w poprzedzającym roku rozliczeniowym nie przekraczał 1 922 zł miesięcznie netto w przeliczeniu na osobę, matka dziecka nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu pozostawała pod opieką medyczną oraz w przypadku osób samotnie wychowujących dziecko konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców. Zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka jest samoistnym świadczeniem, przyznawanym niezależnie od prawa do zasiłku rodzinnego czy innych świadczeń. Jednorazowa zapomoga nie należy się jeżeli członkowi rodziny przysługuje inne świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka za granicą.

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Świadczenie to przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnionymi do tego świadczenia są zatem m.in. osoby bezrobotne, studenci, osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych.

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez 52 tygodnie po urodzeniu dziecka w wys. 1 000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie okres ten jest sukcesywnie wydłużany do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje również opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej a także osobie, która przysposobiła dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

W związku z panującą epidemią rok 2020 był rokiem bardzo trudnym. Rozprzestrzenianie się w Polsce wirusa SARS-CoV-2, wywołującego zakaźną chorobę COVID-19 spowodowało, że mieszkańcy częściej korzystali z kontaktu internetowego lub telefonicznego. Sprawy załatwiane były zdalnie - on-line. Wnioski i zapytania przesyłane były głównie pocztą tradycyjną a w razie wątpliwości wysyłane były wezwania do wnioskodawców. Wizyty w urzędzie były ustalane

telefonicznie. Ponadto, na podstawie art. 15h ust 1 i 2 oraz art. 101 pkt 2 lit. a, d ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568) oraz §2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2020 r., poz. 534) zostało przedłużone :

- prawo do świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności na podstawie orzeczeń wydanych na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz innych ustaw – ZUS, KRUS,
- prawo do świadczeń wychowawczych, rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego przyznanych cudzoziemcom na podstawie odpowiednich kart pobytu/tytułów pobytowych wydanych na czas określony.

Przedłużenie wypłaty świadczeń następowało z urzędu poprzez zmianę wydanych uprzednio decyzji. W przypadku świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności przedłużenie następuje do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności natomiast w przypadku cudzoziemców do upływu 30 dnia następującego po dniu odwołania tego stanu, który obowiązywał jako ostatni.

Utrudnieniem było również przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń. Zgodnie z art.15o ust 2 o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, przyznanie świadczenia nie wymagało przeprowadzenia wywiadu środowiskowego a ustalenie sprawowania opieki mogło nastąpić w szczególności na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym oraz dokumentów lub oświadczeń, a także ich kopii uzyskanych od osoby ubiegającej się o świadczenie lub je otrzymującej lub od członków jej rodziny.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2018-2020

Rok	2018	2019	2020
Wyszczególnienie			
Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą	5 813	5 582	4829
Najwyższa liczba rodzin korzystających w danym miesiącu ze świadczeń rodzinnych	4 818	4 672	4103

Liczba rodzin pobierająca zasiłki rodzinne na dzieci, w tym:	2 635	2 366	1 837
- z jednym dzieckiem	1 200	1 070	765
- z dwojgiem dzieci	972	855	662
- z trójką dzieci	336	324	292
- z więcej niż trójką dzieci	127	117	118

Wydatkowane środki w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	2018		2019		2020	
	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota (w zł)
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	74 340	8 824 420	70 675	8 383 047	57 750	6 882 677
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	645	645 000	576	576 000	413	413 000
Świadczenie rodzicielskie	2 672	2 397 654	2 442	2 213 695	2 070	1 855 695
Zasiłki pielęgnacyjne	33 379	5 276 562	33 566	6 359 879	31 729	6 846 124
Świadczenia pielęgnacyjne	4 235	6 214 475	4 348	6 866 51	4 694	8 518 539
Specjalny zasiłek opiekuńczy	338	180 039	298	183 540	277	170 810
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	3 251	1 242 121	3 336	1 384 055	3517	1 688 142
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	2 500	295 770	2 474	321 191	2 666	399 439
Zasiłek dla opiekuna	261	139 768	187	115 940	149	92 380

Z analizy danych wynika, że w 2020 roku w stosunku do roku poprzedniego nastąpił spadek liczby rodzin uprawnionych do świadczeń uzależnionych od kryterium dochodowego to jest do zasiłków rodzinnych z dodatkami, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, specjalnego zasiłku opiekuńczego. Od kilku lat zauważa się natomiast stały wzrost liczby świadczeń pielęgnacyjnych dla osób rezygnujących z zatrudnienia ze względu na konieczność sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 roku życia lub ukończenia 25 roku życia pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej. Na dziecko, które ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności – bezterminowo. O świadczenia z funduszu alimentacyjnego mogą ubiegać się nie tylko rodzice samotnie wychowujący dzieci, ale również ci, którzy zawarli związek małżeński lub żyją w konkubinacie.

W celu poprawy skuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych, ustawą z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw podwyższono kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego z kwoty 725,00 zł do 800,00 zł. Długo oczekiwana zmiana kryterium dochodowego miała zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2019/2020 czyli od 1 października 2019 r. Natomiast od 1 października 2020 r. kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostało podwyższone do kwoty 900 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów nie więcej jednak niż 500 zł na każde dziecko. Obok wyższego kryterium dochodowego, od tej daty obowiązywały także zmiany dotyczące ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego – tak zwany mechanizm „złotówka za złotówkę”. Oznacza to, że w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługiwało w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Świadczenie to nie przysługiwało w przypadku, gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego osobie uprawnionej była niższa niż 100 zł.

Wyplata świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2018-2020

Rok	Liczba rodzin korzystających ze świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota (w zł)
2018	736	13 341	5 112 109
2019	689	12 396	4 828 709
2020	605	11 111	4 392 269

Z powyższego wynika, że pomimo podwyżki kryterium dochodowego, obserwuje się spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego, maleje również liczba

wypłacanych świadczeń. Wynika to głównie z faktu, że kryterium dochodowe od roku 2005 wzrosło jedynie o 175 zł, podczas gdy minimalne wynagrodzenie za pracę każdego roku jest podwyższane.

Katalog środków służących do dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych od kilku lat pozostaje niezmienny. Istnieje konieczność przeprowadzania wywiadów z dłużnikami, ich aktywizacja zawodowa, a w określonych w ustawie przypadkach składanie wniosku do prokuratury o ściganie dłużnika oraz składanie wniosku do prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy. Skierowanie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego oraz do prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy musi być poprzedzone wydaniem decyzji administracyjnej uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W razie powstania zaległości w należnościach dłużnika za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do biura informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników wynikających z wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej. Od 2016 roku istnieje obowiązek przekazywania takich informacji do wszystkich biur informacji gospodarczych podanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki w Biuletynie Informacji Publicznej. Na koniec roku 2020 było sześć takich biur i do każdego z nich przekazywane były informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych. Na koniec 2020 roku w biurach informacji gospodarczych figurowało 2 374 dłużników alimentacyjnych.

Liczba dłużników alimentacyjnych oraz działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	1 468	1 562	1 573
Liczba dłużników alimentacyjnych zgłoszonych do Biur Informacji Gospodarczych	2 235	2 336	2 374
Wystąpienie do Urzędu Pracy (aktywizacja zawodowa)	314	471	294
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w Powiatowy Urzędzie Pracy	430	489	267
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	92	54	52
Wnioski do Prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy	78	59	42
Wnioski do Prokuratury na podstawie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	82	62	45
Wnioski do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego w związku z przyznaniem świadczeń z FA	342	279	257

W 2020 roku, podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej problemów było z ustaleniem miejsca zamieszkania dłużnika, a co za tym idzie brakiem możliwości przeprowadzenia wywiadu i uzyskania od dłużnika oświadczenia majątkowego. Dłużnicy nie byli także zainteresowani współpracą w celu skorzystania z pomocy w znalezieniu i podjęciu pracy (poprzez aktywizację zawodową) i regulowania zobowiązań alimentacyjnych. W 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich były zaplanowane spotkania z bezrobotnymi dłużnikami alimentacyjnymi, zorganizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy w celu przybliżenia przepisów dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników, jednak z powodu epidemii wirusa Sars-CoV-2 planowany cykl spotkań został odwołany.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. Oznacza to, że dłużnik musi zwrócić wypłacone świadczenia wraz z odsetkami za opóźnienie, które naliczane są do dnia spłaty należności. Należności przypadające od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Po wydaniu decyzji ustalającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela wnosi o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub o przyłączenie się do toczącego się postępowania egzekucyjnego w sprawie zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej do alimentów. W 2020 r. do komorników sądowych zostały złożone łącznie 693 wnioski o wszczęcie egzekucji. Od dnia obowiązywania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów do końca 2020 roku, dłużnicy alimentacyjni posiadali należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami na łączną kwotę 78 456 222 zł (z czego kwota 24 903 943 zł stanowiła odsetki).

**Stan należności w stosunku do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego
w latach 2018-2020**

Rok	Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego (w zł)	Kwoty zwrócone przez dłużników (w zł)	Ściągalność należności w stosunku do wypłaconych świadczeń (w %)
2018	5 112 109	1 320 288	25,8
2019	4 828 709	1 679 497	34,8
2020	4 392 269	1 301 523	29,6

Nowelizacja kodeksu karnego z 2017 r. nałożyła obowiązek na organ właściwy wierzyciela złożenia zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z przyznaniem świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz posiadaniem przez dłużnika zaległości przewyższających równowartość trzech miesięcy. W roku 2020 kierowane były zawiadomienia do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużników

alimentacyjnych, jednakże w większości przypadków rezultatem tych działań była odmowa wszczęcia dochodzenia lub umorzenie wszczętego postępowania. Tylko w nielicznych przypadkach nałożono karę ograniczenia wolności w postaci nieodpłatnej pracy na cele społeczne.

PROGRAM „RODZINA 500 PLUS”

Program „Rodzina 500 plus,, wprowadzony został 1 kwietnia 2016 r. ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Od początku wprowadzenia programu do dnia 30 czerwca 2019 r. świadczenie przysługiwało na drugie i kolejne dziecko bez kryterium dochodowego, natomiast przy ubieganiu się na pierwsze lub jedyne dziecko w rodzinie dochód na osobę w rodzinie nie mógł przekroczyć 800 zł i 1 200 zł w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym.

Od 1 października 2017 r. do 30 czerwca 2019 r. obowiązywały ponadto dodatkowe zasady dotyczące ustalania prawa do świadczenia wychowawczego w stosunku do rodziców deklarujących samotne wychowywanie dziecka. Podobnie jak przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego, w okresie tym konieczne było zasądzenie od drugiego rodzica świadczeń alimentacyjnych (wyjątek, gdy drugi z rodziców nie żyje, bądź nie zostało ustalone ojcostwo). Po roku 2018 odnotowano wzrost liczby rodzin, wypłaconych świadczeń jak również wydatkowanej kwoty na świadczenia wychowawcze, na co niewątpliwie miała wpływ wprowadzona zmiana przepisów.

Realizacja Programu Rodzina 500 plus w latach 2018-2020

Rok	Liczba rodzin objętych programem	Liczba wypłaconych świadczeń	Wydatkowana kwota
2018	5 386	91 805	45 773 935
2019	9 730 (do czerwca było 5 340)	135 402	67 462 341
2020	9 891	182 763	90 918 170

Od 1 lipca 2019 r. zniesione zostało całkowicie kryterium dochodowe warunkujące prawo do świadczenia. Obecnie świadczenie z Programu „Rodzina 500 plus” przysługuje na każde dziecko niezależnie od dochodu. Przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego nie wymaga już ustalenia alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko.

Ponadto od 1 lipca 2019 r. rodzice mają aż trzy miesiące od dnia urodzenia dziecka na złożenie wniosku o przyznanie świadczenia wychowawczego. Złożenie wniosku w tym czasie gwarantowało przyznanie świadczenia z wyrównaniem od dnia narodzin dziecka. Powyższe

rozwiązanie dotyczy dzieci urodzonych po 30 czerwca 2019 r.

Dodatkowo wprowadzone zostało rozwiązanie pozwalające na przyznanie, z zachowaniem ciągłości, świadczenia wychowawczego drugiemu z rodziców dziecka w przypadku śmierci rodzica, któremu świadczenie zostało przyznane na dany okres lub śmierci rodzica który złożył wniosek o świadczenie ale zmarł przed jego rozpatrzeniem. Aby zachować ciągłość świadczenia rodzic, który został z dzieckiem musiał złożyć wniosek w terminie 3 miesięcy od dnia śmierci rodzica, który do tej pory pobierał świadczenie wychowawcze. Rozwiązanie to ma zastosowanie do spraw, w których śmierć rodzica nastąpiła po dniu 30 czerwca 2019 r.

Od 1 lipca 2019 roku zlikwidowany został obowiązek rozstrzygnięcia o przyznaniu świadczenia wychowawczego w drodze decyzji administracyjnej. Informacja o przyznaniu świadczenia przesyłana jest automatycznie na wskazany adres poczty elektronicznej, a w przypadku jej braku informację o przyznaniu świadczenia można było odebrać osobiście. Decyzje administracyjne wydawane były jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia, a także w sprawach nienależnie pobranych świadczeń.

PROGRAM „DOBRY START”

Kolejnym programem rządowym, realizowanym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej od 1 czerwca 2018 roku był Program „Dobry start” mający na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci poprzez wsparcie finansowe dla uczniów rozpoczynających rok szkolny. Warunki nabywania prawa do świadczenia reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Świadczenie „Dobry start” w wysokości 300 zł przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Natomiast świadczenie to nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci realizujące roczne przygotowania przedszkolne w tak zwanej zerówce w przedszkolu lub szkole. Nie obejmuje także studentów.

W programie „Dobry start” obowiązuje uproszczona procedura - podobnie jak w świadczeniach wychowawczych nie ma konieczności wydania i doręczenia decyzji administracyjnej o przyznaniu świadczenia. Osoby ubiegające się o świadczenie otrzymują natomiast informację o jego przyznaniu na podany we wniosku adres poczty elektronicznej. W przypadku braku posiadania adresu e-mail, informację o przyznaniu świadczenia można było odebrać osobiście. Decyzje administracyjne wydawane były jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia, a także w sprawach nienależnie pobranych świadczeń.

W 2018 roku ramach programu „Dobry start” wypłacono świadczenia dla 9 490 dzieci, na ten cel wydatkowano kwotę 2 845 500 zł. W 2019 roku wzrosła liczba dzieci objętych wsparciem, ponieważ w wyniku wprowadzonej nowelizacji programem objęto również dzieci uczące się w szkołach dla dorosłych. W roku tym programem objęto 9 805 dzieci, a kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 2 940 900 zł. Natomiast w 2020 roku liczba dzieci objętych programem była niższa i wyniosła 9 799 a wypłacone świadczenia zamknęły się w kwocie 2 937 450 zł.

PROGRAM „ZA ŻYCIEM”

Program „Za życiem” to program rządowy, wprowadzony 1 stycznia 2017 r. ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin. Program wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Obejmuje rozwiązania dotyczące wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomagania dziecka i jego rodziny, usług wspierających, rehabilitacyjnych i mieszkaniowych. Program zapewnia koordynację wsparcia, poradnictwa i informacji i jest realizowany przez wiele podmiotów.

W ramach programu wypłacane jest jednorazowe świadczenie w kwocie 4 000 zł. z tytułu urodzenia dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wypłata świadczenia nie jest uzależniona od spełnienia kryterium dochodowego.

W 2020 roku wypłacono 9 świadczeń na kwotę 36 000 zł. Dla porównania, w roku 2018 przyznano 26 świadczeń na łączną kwotę 104 000 zł, a w roku 2019 wypłacono 13 świadczeń na kwotę 52 000 zł.

Świadczenia wypłacane w Dziale Świadczeń Rodzinnych z nielicznymi wyjątkami (m.in. zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie) przyznawane są na zamknięte okresy tak zwane okresy zasiłkowe/świadczeniowe trwające 12 miesięcy (zasiłki rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego). Osoby ubiegające się po raz pierwszy o świadczenia składają wnioski na bieżąco. Na bieżąco zgłaszane są również zmiany sytuacji powodujące konieczność zmian/uchyleń wcześniej wydanych decyzji oraz decyzje orzekające o nienależnie pobranych świadczeniach. Osoby korzystające cyklicznie ze świadczeń co roku ponawiają wnioski o świadczenia. Wnioski można składać drogą tradycyjną (tzw. wnioski papierowe) jak również drogą elektroniczną. Należy zaznaczyć, że e-wnioski można składać od 1 lipca, natomiast drogą tradycyjną (tzw. wnioski papierowe) od 1 sierpnia. Powyższe oznacza, że okres od 1 lipca każdego roku jest to okres wytężonej pracy gdzie w stosunkowo krótkim okresie należy obsłużyć kilka tysięcy interesantów i wydać kilkanaście tysięcy decyzji/informacji.

Wnioski złożone w latach 2018-2020

Nazwa świadczenia	Dostępne możliwości złożenia wniosku drogą elektroniczną	2018		2019		2020	
		ogółem	w tym wnioski złożone drogą elektroniczną	ogółem	w tym wnioski złożone drogą elektroniczną	ogółem	w tym wnioski złożone drogą elektroniczną
Świadczenia wychowawcze (Program Rodzina 500 plus)	bankowość elektroniczna empatia ePUAP	6 508	2 386	10 862	8 408	1 550	985
Świadczenia „Dobry start”	bankowość elektroniczna empatia	7 265	4 327	7 513	5 219	7 416	6 066
Świadczenia rodzinne	empatia ePUAP	5 991	80	3 954	169	3 441	387
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	empatia ePUAP	1 755	5	1 655	11	1 197	23

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2020 najwięcej wniosków zarówno w formie tradycyjnej (papierowej) jak również elektronicznej (e-wnioski) wpłynęło w sprawach o przyznanie świadczenia „Dobry start”. Zauważyć można również małą liczbę przyjętych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w 2020 roku w porównaniu z latami ubiegłymi. Wynika to z faktu, że uległy zmianie zarówno terminy przyjmowania wniosków na kolejny okres jak również okres, na który ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego. W roku 2020 rodzice/opiekunowie dzieci dotychczas pobierający świadczenie wychowawcze nie byli zobowiązani do składania wniosków o kontynuację wypłaty świadczenia bowiem prawo do tego świadczenia zostało ustalone w 2019 roku na okres od października 2019 r. do maja 2021 r. Wnioski o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego na okres od czerwca 2021 r. do maja 2022 r. przyjmowane będą od 1 lutego 2021 r. (e-wnioski), a wnioski w formie papierowej od 1 kwietnia 2021 r.

Na przestrzeni lat zauważyć można politykę mającą na celu ograniczanie barier administracyjnych oraz ułatwianie procedur związanych ze składaniem wniosków przez osoby ubiegające się o świadczenia, które zobowiązane były do udokumentowania swojej sytuacji finansowej poprzez dostarczenie stosownych zaświadczeń. Obecnie pozostał jedynie obowiązek dołączania m.in. orzeczeń sądowych, dokumentów związanych z koniecznością wyliczenia dochodu utraconego czy też dochodu uzyskanego. Z powyższego wynika, że bardzo dużą część obowiązków przypisanych dotychczas obywatelom przekierowano na organy realizujące zadania wynikające z poszczególnych ustaw. Pracownicy tych organów byli zobowiązani do wykonywania szeregu

czynności sprawdzających. Mając na celu prawidłowe rozpatrzenie wniosków o przyznanie prawa do różnych świadczeń wywołuje się łącznie kilkaset usług weryfikujących informacje podane przez osoby ubiegające się o świadczenia oraz usług pozyskujących dane niezbędne do rozpatrzenia wniosków.

Liczba decyzji lub informacji wydanych w latach 2018- 2020

Rok	2018	2019	2020
Rodzaj świadczenia			
Świadczenia rodzinne (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych)	8 878	5 833	5 631
Fundusz alimentacyjny (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów)	1 425	1 348	1 093
Świadczenia wychowawcze (Program Rodzina 500+) (decyzje/informacje wydane na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci)	6 546	11 045	1 351
Zasilek dla opiekuna (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów)	27	4	3
Jednorazowe świadczenie z programu „Za życiem” (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”)	25	13	9
Świadczenie „Dobry start” – decyzje/informacje wydane na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”	7 099	7 360	7 354
Razem	24 000	25 603	15 441

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM

Od 1 lipca 2015 r., zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Legnicy z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Legnicy, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy realizowane są zadania gminy wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1327) dotyczące udzielania pomocy materialnej uczniom.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Wniosek o przyznanie stypendium składany jest corocznie w terminie do dnia 15 września bieżącego roku, a decyzja przyznająca świadczenie wydawana jest do końca roku szkolnego (czerwiec następnego roku).

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1358) od dnia 1 października 2018 r. zmianie uległy kryteria dochodowe. W związku z powyższym kwota dochodu uprawniająca do przyznania stypendium nie mogła być wyższa niż 528,00 zł na osobę w rodzinie ucznia. W 2020 roku wysokość przyznawanego świadczenia wyniosła 248 zł miesięcznie na jedno dziecko uczące się. Z tej formy pomocy skorzystało 587 uczniów, a wysokość wypłaconych świadczeń wyniosła 943 845,90 zł.

Zasiłek szkolny może być przyznany również uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, jednak wysokość zasiłku szkolnego nie może być wyższa niż 620 zł. W 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało 9 uczniów, a na ten cel wydatkowano kwotę 5 580,00 zł.

PODSUMOWANIE

Miniony, 2020 rok, był szczególnym, nie tylko dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej lecz dla nas wszystkich, z uwagi na wybuch pandemii COVID-19. Nie sposób o tym nie wspomnieć, ponieważ ta wyjątkowość szybko zweryfikowała nasze plany, założenia, system pracy.

Pragnę nadmienić, iż Ośrodek, jako jedna z nielicznych jednostek organizacyjnych Gminy realizował swoje zadania w sposób ciągły, bez szkody dla mieszkańców, a wręcz doszły nam nowe obowiązki związane z pandemią COVID-19. I tak, między innymi pracownicy Ośrodka zabezpieczają osoby przebywające w izolacji czy też w kwarantannie w artykuły żywnościowe, higieniczne i inne niezbędne do normalnego funkcjonowania. Udzielane jest także wsparcie psychologiczne osobom nie radzącym sobie z sytuacją długotrwałej izolacji.

Pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy pieczy zastępczej cały czas są w kontakcie z naszymi klientami, wspierając ich w problemach związanych ze szczególną sytuacją, łącznie z wizytami w ich miejscu zamieszkania.

Wszystkie świadczenia finansowe, wypłacane osobom z nich korzystającym były w ubiegłym roku realizowane, nikt nie został pozbawiony należytej pomocy i wsparcia.

Pandemia to także dodatkowe, nieplanowane wydatki, na zabezpieczenie środków ochrony dla pracowników i klientów odwiedzających nasz Ośrodek, wydaliśmy około 145.150 złotych.

W minionym roku z uwagi na deinstytucjonalizację pieczy zastępczej, Ośrodek borykał się z problemem – który nadal pozostał – zapewnienia dzieciom do 10 roku życia bezpiecznego miejsca poza rodziną, z uwagi na niemożność sprawowania opieki przez rodziców. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie mogą przebywać dzieci poniżej 10 roku życia, mogą być kierowane tylko do pieczy rodzinnej. Mimo lokalnych i ogólnopolskich kampanii, mimo zachęcania i nieustannego naboru, brak jest kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze. Miejsc dla maluchów brakuje nie tylko w Legnicy, ale na terenie całego kraju, tak że jesteśmy zmuszeni umieszczać je w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, co jest niezgodne z przepisami.

Należy dodać, że ubiegły rok był wyjątkowo „bogaty” w patologiczne zachowania w wielu rodzinach, nadużywanie alkoholu, środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaniedbania, co ma, niestety bezpośredni wpływ na konieczność zapewnienia bezpiecznego miejsca dzieciom poza domem rodzinnym.

Jak obrazuje niniejsze sprawozdanie, liczba osób, liczba załatwianych spraw wcale nie była mniejsza niż w latach poprzednich, a biorąc pod uwagę, że około 35% pracowników Ośrodka było wyłączonych okresowo z pracy na skutek COVID-19, uważam, że postawione przed nami zadania zostały zrealizowane bardzo dobrze.

Chciałbym, aby ciężka praca wykonywana codziennie przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej była należycie oceniana, a przede wszystkim doceniana, mam nadzieję, że sprawozdanie, chociaż w części odzwierciedla ogrom naszej pracy na rzecz legniczan.

Legnica, dnia 21 stycznia 2021 roku